

η **φάβα** (της φάβας) ΟΥΣ.:

1. η φάβα είναι ένας είδος μικρού στρογγυλού φασολιού, που έχει ανοιχτό κίτρινο ή πράσινο χρώμα (= λαθούρι): *Η φάβα είναι ένα όσπριο που μοιάζει με τις φακές.*

2. η φάβα είναι η πηχτή σούπα που γίνεται από φάβα: *Το παραδοσιακό φαγητό της Σαντορίνης είναι η φάβα.*

⚠ Η λέξη φάβα δεν έχει γενική στον πληθυντικό αριθμό.

ΕΚΦΡ. κάποιο λάκκο έχει η φάβα

φάγαμε μαζί ψωμί κι αλάτι ΕΚΦΡ.: λέμε ότι φάγαμε ψωμί κι αλάτι με κάποιον όταν γνωριζόμαστε από παλιά και έχουμε περάσει πολλά μαζί: *Γνωρίζονται από το στρατό και έχουν φάει μαζί ψωμί και αλάτι.*

το **φαγητό** (του φαγητού, των φαγητών) ΟΥΣ.:

1. φαγητό είναι η τροφή που τρώνε οι άνθρωποι και τα ζώα: *Βάλε λίγο φαγητό στο σκύλο, πεινάει.*

2. το φαγητό είναι η μαγειρεμένη τροφή που τρώνε οι άνθρωποι (= φαί): *Το παστίτσιο είναι το αγαπημένο μου φαγητό. / Τι φαγητό να μαγειρέψω αύριο;*

3. φαγητό είναι το να τρώει κανείς: *Θα έρθεις για φαγητό το μεσημέρι στο σπίτι μου;*

το **φαγοπότι** ΟΥΣ. (ΑΝΕΠΙΣ.): το φαγοπότι είναι ένα γλέντι με πολλά άτομα, που μαζεύονται κάπου για να φάνε, να πουν και να διασκεδάσουν: *Κάθε χρόνο στη γιορτή του γίνεται το καθιερωμένο πλέον φαγοπότι.*

⚠ Η λέξη φαγοπότι δεν έχει γενική στον ενικό και στον πληθυντικό αριθμό.

η **φαγούρα** (της φαγούρας) ΟΥΣ.:

1. η φαγούρα είναι το δυσάρεστο αίσθημα που νιώθουμε στο δέρμα μας ή σε κάποιο μέρος του σώματός μας, που μας κάνει να θέλουμε να το ξύσουμε: *Μόλις έβαλα τη μάλλινη μπλούζα, με έπιασε φαγούρα σε όλο μου το σώμα.*

2. (ΑΝΕΠΙΣ.) λέμε φαγούρα την ανησυχία ή την ανυπομονησία που νιώθουμε για κάποιον ή για κάτι: *Τι φαγούρα σε έπιασε και θέλεις να μάθεις πού είναι;*

⚠ Η λέξη φαγούρα δεν έχει πληθυντικό αριθμό.

ο **φαγωμένος**, η **φαγωμένη**, το **φαγωμένο** ΕΠΙΘ.: όταν κάποιος είναι φαγωμένος, έχει φάει (≠ νηστικός): *Δεν κάθισε στο τραπέζι μαζί μας γιατί ήταν ήδη φαγωμένος.*

τα **φαγώσιμα** (των φαγώσιμων) ΟΥΣ.: φαγώσιμα είναι τα τρόφιμα: *Μας τελείωσαν τα φαγώσιμα!*

φάε τη γλώσσα σου! ΕΚΦΡ.: το λέμε σε κάποιον για να μην πει κάτι κακό που δε θέλουμε να

γίνει (= δάγκωσε τη γλώσσα σου!): *Φάε τη γλώσσα σου που δε θα γίνει η εκδρομή!*

το **φαί** ΟΥΣ. (ΑΝΕΠΙΣ.): το φαγητό: *Τι φαί θα φάμε σήμερα; / Ο μπαουφές ήταν γεμάτος με όλων των ειδών τα φαγιά.*

⚠ Η λέξη φαί δεν έχει γενική στον ενικό και στον πληθυντικό αριθμό.

φαίνομαι (φάνηκα) ΡΗΜ.:

1. όταν κάποιος ή κάτι φαίνεται, μπορούμε να το(ν) δούμε: *Από τη βεράντα φαίνεται το πάρκο. / Ήταν κρυμμένος πίσω από το δέντρο και δε φαινόταν.*

2. κάποιος ή κάτι φαίνεται όταν εμφανίζεται ξαφνικά ή για πρώτη φορά (= παρουσιάζομαι): *Τα πρώτα σημάδια της αρρώστιας φάνηκαν πριν από ένα μήνα. / Τον περιμένω κι ακόμα να φανεί.*

3. χρησιμοποιούμε το "φαίνομαι" όταν κάποιος ή κάτι δίνει την εντύπωση ότι έχει κάποιο χαρακτηριστικό (= μοιάζω, δείχνω): *Αυτή η δουλειά δεν είναι τόσο εύκολη όσο φαίνεται. / Φαίνεται πολύ χαρούμενος.*

4. φαίνεται ΕΝΙΚ. 3^ο ΠΡ.: λέμε "φαίνεται" όταν κάτι είναι πιθανό: *Φαίνεται ότι αύριο θα βρέξει. / Φαίνεται ότι είχες δίκιο.*

5. μου φαίνεται ΕΝΙΚ. 3^ο ΠΡ.: λέμε "μου φαίνεται" όταν έχω μια ορισμένη εντύπωση για κάτι (= νομίζω): *Μου φαίνεται ότι κάτι μου κρύβεις. / Μου φάνηκε πως άκουσα τη φωνή της.*

το **φαινόμενο** (του φαινομένου, των φαινομένων) ΟΥΣ.:

1. το φαινόμενο είναι κάτι που παρατηρούμε ότι υπάρχει ή ότι γίνεται στη φύση, στην κοινωνία ή γενικά στη ζωή και μπορούμε να το μελετήσουμε ή να το εξετάσουμε: *Η βροχή και το χιόνι είναι φυσικά φαινόμενα. / Δυστυχώς, είναι έντονο το φαινόμενο της βίας στα γήπεδα.*

2. λέμε ότι κάποιος είναι φαινόμενο όταν είναι ή κάνει κάτι ασυνήθιστο ή πολύ ξεχωριστό: *Αυτό το παιδί είναι φαινόμενο! Μόλις δύο ετών και παίζει καταπληκτικό βιολί.*

η **φάκα** (της φάκας) ΟΥΣ.: η φάκα είναι ένα αντικείμενο που μοιάζει με πολύ μικρό κλουβί και χρησιμεύει για να πιάνουμε ή να σκοτώνουμε τα ποντίκια (= ποντικοπαγίδα): *Το ποντίκι πιάστηκε στη φάκα.*

⚠ Η λέξη φάκα δεν έχει γενική στον πληθυντικό αριθμό.

ο **φάκελος** (του φακέλου, των φακέλων) ΟΥΣ.: ο φάκελος είναι μία θήκη από χαρτί μέσα στην οποία στέλνουμε ένα γράμμα σε κάποιον με το ταχυδρομείο: *Πριν ταχυδρομήσετε ένα γράμμα, σφραγίστε το φάκελο και κολλάτε το γραμματόσημο.*

η **φακή** (της φακής, των φακών) ΟΥΣ.:

1. οι φακές είναι όσπρια που έχουν μικρό και στρογγυλό σχήμα και καφέ ή πράσινο χρώμα: *Οι φακές είναι πολύ θρεπτικές γιατί έχουν σίδηρο.*

2. φακές λέμε τη σούπα που φτιάχνουμε με αυτούς τους καρπούς: *Χρειάζεται λάδι, ντομάτα και φύλλα δάφνης για να φτιάξω φακές.*

⚠ Η λέξη φακή χρησιμοποιείται κυρίως στον πληθυντικό αριθμό.

η **φακίδα** (της φακίδας, των φακίδων) ουσ.: οι φακίδες είναι μικρά καφετιά ή κοκκινωπά σημάδια, κυρίως στο δέρμα του προσώπου μας: *Όμορφη γυναίκα, με φωτεινό χαμόγελο και φακίδες στο ανοιχτόχρωμο δέρμα της.*

⚠ Η λέξη χρησιμοποιείται συνήθως στον πληθυντικό αριθμό.

ο **φακίρης** (του φακίρη, των φακίρηδων) ουσ.: **1.** ο φακίρης είναι ένας άνθρωπος, συνήθως Ινδός, που μπορεί να κάνει επικίνδυνα πράγματα, όπως για παράδειγμα να ξαπλώνει σε καρφιά χωρίς να καταλαβαίνει τον πόνο: *Είδαμε έναν φακίρη να βάζει το χέρι του στη φωτιά και να μην καίγεται.*

2. φακίρη λέμε κάθε άνθρωπο που κάνει μαγικά, πράγματα που γίνονται μόνο στα παραμύθια: *Δεν είμαι φακίρης για να τον μεταμορφώσω από τη μία μέρα στην άλλη σε καλό μαθητή.* (= μάγος, θαυματοποιός)

οι **φακοί επαφής** ουσ.: οι φακοί επαφής είναι οι μικροί πλαστικοί φακοί που τους φοράμε στα μάτια για να βλέπουμε καλύτερα: *Δε μου πηγαίνουν τα γυαλιά και φοράω φακούς επαφής.*

ο **φακός** (του φακού, των φακών) ουσ.:

1. ο φακός είναι μια μικρή λάμπα, που δουλεύει με μπαταρίες και την κρατάμε στο χέρι: *Αν θέλεις να περάσεις τη νύχτα στο βουνό, θα σου χρειαστεί ένας καλός φακός.*

2. ο φακός είναι ένα λεπτό κομμάτι από γυαλί ή πλαστικό, μέσα από το οποίο μπορούμε να βλέπουμε τα αντικείμενα πιο μεγάλα ή πιο μικρά, και χρησιμοποιείται στις φωτογραφικές μηχανές, στα τηλεσκόπια ή στα γυαλιά που φοράμε στα μάτια μας: *Τα γυαλιά ηλίου που αγόρασα έχουν πράσινους φακούς.*

η **φάλαйна** (της φάλαινας, των φαιλαίων) ουσ.: η φάλαйна είναι ένα μεγάλο ζώο που ζει στη θάλασσα και αναπνέει από μια τρύπα που έχει στο κεφάλι: *Το μεγαλύτερο θαλάσσιο ζώο είναι η γαλάζια φάλαйна.*

η **φαλάκρα** (της φαλάκρας) ουσ.:

1. όταν κάποιος έχει φαλάκρα, δεν έχει καθόλου ή έχει πολύ λίγα μαλλιά στο κεφάλι του (= καράφλα): *Υπάρχει αποτελεσματικό φάρμακο για τη φαλάκρα;*

2. φαλάκρα λέμε και το μέρος του κεφαλιού που δεν έχει καθόλου μαλλιά ή έχει πολύ λίγα: *Η κόρη του συνήθιζε να τον φιλάει τρυφερά στη φαλάκρα του.*

⚠ Η λέξη φαλάκρα δεν έχει γενική στον πληθυντικό αριθμό.

ο **φαλακρός**, η **φαλακρή**, το **φαλακρό** επιθ.: **1.** όταν κάποιος είναι φαλακρός, έχει φαλάκρα (= καραφλός): *Του έπεσαν τα μαλλιά κι έχει μείνει φαλακρός.*

2. λέμε φαλακρό το βουνό ή το λόφο που δεν έχει καθόλου δέντρα ή φυτά (= άδεντρος): *Η βορινή πλευρά του βουνού είναι τελείως φαλακρή.*

φάλτσα επιρρ.: κάποιος τραγουδάει φάλτσα ή παίζει μουσική φάλτσα όταν χάνει το ρυθμό ή τη μελωδία (= παράφωνα): *Τραγουδάει τόσο φάλτσα, που όλοι κλείνουν τα αυτιά τους.*

ο **φάλτσος**, η **φάλτσα**, το **φάλτσο** επιθ.:

1. όταν κάποιος είναι φάλτσος, δεν τραγουδάει ή δεν παίζει σωστά τις νότες ενός τραγουδιού (= παράφωνος): *Ο ψάλτης είναι εντελώς φάλτσος.*

2. όταν κάτι ακούγεται φάλτσα, δεν έχει ρυθμό ή μελωδία (= κακόηχος): *Ήταν μεθυσμένος και τραγουδούσε με φάλτσα φωνή.*

η **φαμίλια** (της φαμίλιας, των φαμιλιών) και η **φαμελιά** ουσ. (ΑΝΕΠΙΣ.): η φαμελιά κάποιου είναι η οικογένειά του: *Δουλεύει σκληρά για να θρέψει τη φαμελιά του.*

η **φάμπρικα** (της φάμπρικας) ουσ. (ΑΝΕΠΙΣ.): η φάμπρικα είναι το εργοστάσιο: *Οι εργάτες έπιασαν νωρίς δουλειά στη φάμπρικα.*

⚠ Η λέξη φάμπρικα δεν έχει γενική στον πληθυντικό αριθμό.

το **φανάρι** (του φαναριού, των φαναριών) ουσ.:

1. τα φανάρια είναι κολόνες με τρεις λάμπες (κόκκινη, πράσινη και πορτοκαλί) στην κορυφή της, που υπάρχουν στα σημεία όπου συναντιούνται οι δρόμοι μεταξύ τους· ρυθμίζουν την κίνηση στους δρόμους δείχνοντας πότε πρέπει να ξεκινήσουν τα αυτοκίνητα και πότε πρέπει να σταματήσουν: *Όταν στο φανάρι ανάβει το κόκκινο, τα αυτοκίνητα πρέπει να σταματήσουν.* (= φωτεινός σηματοδότης)

2. τα φανάρια είναι τα φώτα που υπάρχουν στο μπροστινό και στο πίσω μέρος των αυτοκινήτων και άλλων οχημάτων: *Όταν στρίβουμε με το αυτοκίνητο δεξιά, ανάβει το δεξί φανάρι, ενώ, όταν στρίβουμε αριστερά, ανάβει το αριστερό.*

3. το φανάρι είναι μια κατασκευή που βγάζει φως, η οποία έχει μεταλλικό σκελετό, γυαλί γύρω γύρω και χερούλι στην κορυφή για να τη μεταφέρουμε· τη χρησιμοποιούσαν παλιότερα αντί για φακό: *Στο χωριό χρησιμοποιούν ακόμα τα φανάρια όταν κόβεται το ηλεκτρικό ρεύμα.*

ΕΚΦΡ. είναι φως φανάρι

ο **φανατικός**, η **φανατική**, το **φανατικό** επιθ.: όταν κάποιος είναι φανατικός, υποστηρίζει με υπερβολικό τρόπο αυτό που πιστεύει (≠ μετριοπαθής): *Τα επεισόδια προκλήθηκαν από τους φανατικούς οπαδούς των δύο ομάδων.*

η **φανέλα** (της φανέλας, των φανελών) ουσ.:

1. η φανέλα είναι ένα μαλακό ρούχο, με ή χωρίς μανίκια, που το φοράμε συνήθως κάτω από το πουκάμισο ή την μπλούζα: *Σου σιδερώσα καθαρές φανέλες να πάρεις μαζί σου στο ταξίδι.*

2. η φανέλα είναι ένα είδος μάλλινου υφάσματος, που είναι μαλακό και ζεστό: *Αγόρασε ένα κοστούμι από λεπτή, γκρι φανέλα.*

3. (ΑΘΛΗΤ.) στον αθλητισμό, η φανέλα είναι το πάνω μέρος της στολής των παικτών: *Ο Ούγγρος τερματοφύλακας θα παίξει με την πράσινη φανέλα του Παναθηναϊκού.*

φανερά ΕΠΙΡΡ.:

1. όταν κάνουμε κάτι φανερά, το κάνουμε χωρίς να κρυβόμαστε (≠ κρυφά): *Οι δύο υποψήφιοι έχουν ήδη εκφράσει φανερά τις απόψεις τους.*

2. όταν κάποιος είναι φανερά χαρούμενος ή κάτι άλλο, μπορούμε εύκολα να καταλάβουμε ότι είναι πολύ χαρούμενος (= εμφανώς): *Φανερά συγκινημένος παρέλαβε το βραβείο του.*

ο **φανερός**, η **φανερή**, το **φανερό** ΕΠΙΘ.: όταν κάτι είναι φανερό, μπορούμε να το δούμε ή να το καταλάβουμε εύκολα (= εμφανής, ορατός ≠ κρυφός): *Στα πρόσωπά τους ήταν φανερή η απογοήτευση από την ήττα.*

φανερώνω (φανέρωσα), **φανερώνομαι** (φανερώθηκα, φανερωμένος) ΡΗΜ.:

1. όταν φανερώνουμε κάτι, αφήνουμε τους ανθρώπους να το δουν ή να το μάθουν (= αποκαλύπτω, εμφανίζω ≠ κρύβω): *Φανέρωσέ μου όλη την αλήθεια. / Έβγαλε τη μάσκα και φανέρωσε το πρόσωπό της.*

2. **φανερώνει** 3^ο ΠΡ.: κάτι φανερώνει κάτι άλλο όταν το κάνει φανερό (= δείχνει, δηλώνει): *Η στάση του φανερώνει άνθρωπο επιπόλαιο.*

3. **φανερώνομαι** ΠΑΘ.: όταν κάποιος φανερώνεται, εμφανίζεται ξαφνικά ή βγαίνει από εκεί όπου κρύβεται: *Φανερώσου, μην κρύβεσαι!*

4. **φανερώνεται** ΠΑΘ. 3^ο ΠΡ.: όταν κάτι φανερώνεται, έρχεται στο φως ή γίνεται γνωστό: *Φανερώθηκε η αλήθεια και τιμωρήθηκαν οι ψεύτες.*

φαντάζομαι (φαντάστηκα) ΡΗΜ.:

1. όταν φανταζόμαστε κάτι, σχηματίζουμε στο μυαλό μας μια εικόνα για αυτό: *Δεν μπορώ να φανταστώ τον εαυτό μου σε είκοσι χρόνια. / Δε φαντάζεσαι τι χαρά έκανα όταν τον είδα!*

2. όταν κάποιος φαντάζεται ότι κάτι είναι αληθινό, πιστεύει ότι είναι αληθινό (= νομίζω, υποθέτω): *Φαντάζομαι ότι θα μου ζητήσει συγγνώμη για την άσχημη συμπεριφορά του.*

ο **φαντάρος** (του φαντάρου, των φαντάρων) ΟΥΣ.: ο φαντάρος είναι εικόνα που υπηρετεί στο στρατό μιας χώρας για ένα ορισμένο χρονικό διάστημα (= στρατιώτης): *Όλοι οι Έλληνες υπηρετούν στο στρατό ως φαντάροι για δώδεκα τουλάχιστον μήνες.*

η **φαντασία** (της φαντασίας) ΟΥΣ.:

1. η φαντασία είναι το να μπορεί κάποιος να σχηματίζει στο μυαλό του εικόνες ή ιδέες για πράγματα πολύ ωραία ή νέα για αυτόν: *Τα παιδιά συνήθως έχουν πολύ ζωηρή φαντασία κι αυτό φαίνεται στις ζωγραφιές τους.*

2. η φαντασία είναι μια εικόνα ή μια σκέψη που δεν είναι αληθινή, αλλά τη φτιάχνει κάποιος με το μυαλό του: *Ο καθένας μας φτιάχνει στη*

φαντασία του ένα καλύτερο μέλλον για τη ζωή του.

⚠ Η λέξη φαντασία δεν έχει πληθυντικό αριθμό.

το **φάντασμα** (του φαντάσματος, των φαντασμάτων) ΟΥΣ.:

1. το φάντασμα είναι πλάσμα της φαντασίας ορισμένων ανθρώπων, που νομίζουν ότι βλέπουν μπροστά τους την εικόνα ενός νεκρού: *Λένε ότι τα παλιά και έρημα σπίτια έχουν φαντάσματα.*

2. φάντασμα λέμε καθετί που δεν υπάρχει στην πραγματικότητα ή που δεν υπάρχει πια: *Δεν υπάρχουν κάτοικοι, είναι μία πόλη φάντασμα.*

3. φάντασμα λέμε κάτι που είναι απειλητικό και φοβερό: *Το φάντασμα του πολέμου. / Τον κυνηγούσαν τα φαντάσματα του παρελθόντος.*

ο **φантаσμένος**, η **φантаσμένη**, το **φантаσμένο** ΕΠΙΘ.: όταν κάποιος είναι φαντασμένος, πιστεύει ότι είναι πιο σπουδαίος απ' όσο είναι πραγματικά (= ξιπασμένος, αλαζόννας): *Είναι ψηλομύτα, φαντασμένη και θέλει όλοι ν' ασχολούνται μαζί της.*

ο **φантаστικός**, η **φантаστική**, το **φантаστικό** ΕΠΙΘ.:

1. όταν κάτι είναι φανταστικό, υπάρχει μόνον στη φαντασία μας (= εξωπραγματικός ≠ αληθινός, πραγματικός): *Οι φόβοι σου ότι υπάρχουν φαντάσματα είναι τελείως φανταστικοί. / Οι εξωγήινοι είναι φανταστικά πλάσματα.*

2. λέμε ότι κάτι είναι φανταστικό όταν θέλουμε να τονίσουμε ότι είναι πολύ ωραίο ή ότι μας αρέσει πολύ (= εξαιρετικός, καταπληκτικός ≠ απαίσιος): *Το ταξίδι με το αεροπλάνο ήταν φανταστικό! / Φτιάχνει ένα φανταστικό κανταΐφι με κρέμα.*

φантахτερά ΕΠΙΡΡ.: όταν κάποιος ντύνεται φανταχτερά, φοράει ρούχα με πολλά σχέδια και χρώματα: *Ντύνεται πάντα φανταχτερά με στολίδια και παράσημα.*

ο **φантахтерός**, η **φантахτερή**, το **φантахтерό** ΕΠΙΘ.: όταν κάτι είναι φανταχτερό, έχει πολλά σχέδια και χρώματα και είναι πολύ εντυπωσιακό: *Οι χορευτές φορούσαν φανταχτερά ρούχα και μεγάλα καπέλα.*

η **φάπα** (της φάπας) ΟΥΣ.: όταν δίνουμε μια φάπα σε κάποιον, τον χτυπάμε με την παλάμη μας στο κεφάλι ή στο σβέρκο (= καρπαζιά, σφαλιάρα): *Ρίξ' του μια φάπα να σταματήσει να μιλάει επιτέλους!*

⚠ Η λέξη φάπα δεν έχει γενική στον πληθυντικό αριθμό.

το **φαράγγι** (του φαραγγιού, των φαραγγιών) ΟΥΣ.: το φαράγγι είναι ο βαθύς γκρεμός ανάμεσα σε δύο βουνά: *Επισκεφτήκαμε το φαράγγι της Σαμαριάς στην Κρήτη.*

το **φαράσι** (του φαρασιού, των φαρασιών) ΟΥΣ.: το φαράσι είναι ένα μικρό αντικείμενο με χειρούλι που καταλήγει σε μια πλατιά άκρη και χρησιμεύει για να μαζεύουμε σε αυτό τα σκουπίδια με τη σκούπα: *Πάρε σκούπα και φαράσι και άρχισε να καθαρίζει.*

ο **φαραώ** ΟΥΣ. (ΙΣΤΟΡ.): φαραώ λεγόταν ο βασιλιάς στην αρχαία Αίγυπτο: *Οι φαραώ θάβονταν στις πυραμίδες.*

⚠ Η λέξη φαραώ δεν κλίνεται.

φαρδαίνω (φάρδυνα) ΡΗΜ.:

1. όταν φαρδαίνουμε κάτι, το κάνουμε πιο φαρδύ ($\neq$ στενεύω): *Θα φαρδύνουν τα πεζοδρόμια, για να μπορούν να βαδίζουν άνετα οι πεζοί.*

2. **φαρδαίνει** 3^ο ΠΡ.: όταν κάτι φαρδαίνει, γίνεται πιο φαρδύ ($\neq$ στενεύει): *Το παντελόνι είναι στενό επάνω αλλά κάτω φαρδαίνει.*

το **φάρδος** (του φάρδους) ΟΥΣ.: έτσι λέγεται αλλιώς το πλάτος: *Τα υφάσματα έχουν διάφορα μήκη και φάρδη.*

⚠ Η λέξη φάρδος δεν έχει γενική στον πληθυντικό αριθμό.

ο **φαρδύς**, η **φαρδιά**, το **φαρδύ** ΕΠΙΘ.:

1. είναι ό,τι και ο πλατύς ($\neq$ στενός): *Στρίψαμε σε ένα φαρδύ δρόμο με δέντρα. / Έχει μακρουλό πρόσωπο με φαρδύ μέτωπο.*

2. όταν ένα ρούχο είναι φαρδύ, είναι αρκετά μεγάλο για το σώμα μας ($\neq$ στενός): *Της αρέσουν τα άνετα ρούχα σε φαρδιά γραμμή. / Η φούστα θέλει στένεμα, γιατί μου έρχεται φαρδιά.*

ΕΚΦΡ. φαρδύς πλατύς

φαρδύς πλατύς ΕΚΦΡ.: το λέμε για κάποιον που πέφτει με όλο το σώμα του στο έδαφος: *Γλίστρησε στα πλακάκια κι έπεσε κάτω φαρδύς πλατύς.*

το **φαρμακείο** (του φαρμακείου, των φαρμακείων) ΟΥΣ.:

1. το φαρμακείο είναι το κατάστημα από όπου αγοράζουμε φάρμακα ή καλλυντικά: *Αγόρασα ένα κουτί ασπιρίνης από το φαρμακείο.*

2. το φαρμακείο είναι ένα κουτί ή ένα μικρό ντουλάπι, στο οποίο φυλάμε φάρμακα ή άλλα είδη που μπορεί να χρειαστούμε σε ξαφνική αρρώστια ή ατύχημα: *Είναι απαραίτητο ένα φαρμακείο μέσα στο αυτοκίνητο.*

το **φαρμάκι** ΟΥΣ. (ΑΝΕΠΙΣ.):

1. φαρμάκι λέμε αλλιώς το δηλητήριο (= δηλητήριο): *Του έβαλε φαρμάκι στο φαγητό και τον σκότωσε.*

2. λέμε ότι κάτι είναι φαρμάκι όταν είναι πολύ πικρό: *Φαρμάκι είναι ο καφές χωρίς ζάχαρη!*

3. λέμε ότι κάτι είναι φαρμάκι όταν είναι πολύ ακριβό: *Φαρμάκι είναι τα λαχανικά με τις νέες αυξήσεις στις τιμές.*

4. λέμε ότι κάτι είναι φαρμάκι όταν δείχνει μεγάλη κακία, μίσος ή ζήλια: *Φαρμάκι ήταν τα λόγια του και με πίκρναν πολύ.*

⚠ Η λέξη φαρμάκι δεν έχει γενική στον ενικό και στον πληθυντικό αριθμό.

ΕΚΦΡ. η γλώσσα μου στάζει φαρμάκι, ποτίζω φαρμάκι

το **φάρμακο** (του φαρμάκου, των φαρμάκων) ΟΥΣ.:

1. το φάρμακο είναι η ουσία που πίνουμε ή καταπίνουμε για να προφυλαχτούμε ή να γίνουμε καλά από μια αρρώστια: *Δεν πρέπει να παίρνουμε φάρμακα χωρίς τη συνταγή γιατρού.*

2. φάρμακο λέμε καθετί που μας βοηθάει να αντιμετωπίσουμε ή να προστατευτούμε από μια δυσάρεστη κατάσταση: *Δεν υπάρχει φάρμακο για τη ζήλια.*

ο **φαρμακοποιός**, η **φαρμακοποιός** (του/της φαρμακοποιού, των φαρμακοποιών) ΟΥΣ.: ο φαρμακοποιός είναι ο επιστήμονας που το επάγγελμά του είναι να φτιάχνει ή να πουλάει φάρμακα: *Ο φαρμακοποιός διαβάζει τη συνταγή του γιατρού και μας δίνει το κατάλληλο φάρμακο.*

φαρμακώνω (φαρμάκωσα), **φαρμακώνομαι** (φαρμακώθηκα, φαρμακωμένος) ΡΗΜ. (ΑΝΕΠΙΣ.):

1. όταν φαρμακώνουμε κάποιον, του δίνουμε δηλητήριο, για να τον σκοτώσουμε (= δηλητηριάζω): *Πήγε στο σπίτι της για να τον κεράσει καφέ και τον φαρμάκωσε.*

2. λέμε ότι φαρμακώνουμε κάποιον όταν τον κάνουμε να νιώσει μεγάλη στενοχώρια (= πικραίνω, πληγώνω): *Τα πικρά του λόγια του με φαρμάκωσαν.*

ο **φάρος** (του φάρου, των φάρων) ΟΥΣ.: ο φάρος είναι μια ψηλή κατασκευή με ένα δυνατό φως στην κορυφή της, που αναβοσβήνει για να το βλέπουν τα πλοία το βράδυ και να μην πέφτουν πάνω στις ακτές: *Ο ιστορικός φάρος στο λιμάνι του νησιού καθοδηγεί τους ναυτικούς.*

ο **φαροφύλακας** (του φαροφύλακα, των φαροφύλακων) ΟΥΣ.: ο φαροφύλακας είναι αυτός που φροντίζει για τη σωστή λειτουργία του φάρου: *Το νησί ήταν εντελώς έρημο, με μοναδικό κάτοικο το φαροφύλακα.*

η **φάρσα** (της φάρσας) ΟΥΣ.: η φάρσα είναι ένα αστειό που κάνουμε σε κάποιον για να γελάσουμε (= πλάκα, αστείο): *Την Πρωταπριλιά είναι έθιμο να κάνουμε φάρσες.*

⚠ Η λέξη φάρσα δεν έχει γενική στον πληθυντικό αριθμό.

η **φασαρία** (της φασαρίας, των φασαριών) ΟΥΣ.:

1. η φασαρία είναι ο δυσάρεστος και ενοχλητικός θόρυβος ($\neq$ ησυχία): *Οι γείτονές μας κάνουν συνέχεια φασαρία και μας ενοχλούν πολύ.*

2. φασαρία είναι η κατάσταση όπου επικρατεί ταραχή και αναστάτωση: *Έγινε μεγάλη φασαρία για τις θέσεις παρκαρίσματος στη γειτονιά.*

3. όταν κάποιος έχει φασαρίες, έχει προβλήματα ή δυσκολίες (= μπελάς, μπλέξιμο): *Όποιος κάνει παρανομίες, έχει φασαρίες με την αστυνομία.*

η **φάση** (της φάσης, των φάσεων) ΟΥΣ.:

1. η φάση είναι το χρονικό διάστημα που είναι κομμάτι μιας μεγαλύτερης χρονικής περιόδου:

Ολοκληρώθηκε η πρώτη φάση κατασκευής της γέφυρας. (= στάδιο) / Βρίσκεται σε μια κρίσιμη φάση της ζωής του. (= περίοδος)

2. (ΑΘΛΗΤ.) η φάση σε έναν αθλητικό αγώνα είναι μία στιγμή ή μια σειρά στιγμών κατά τις οποίες γίνεται κάτι ενδιαφέρον ή σημαντικό: Η τηλεόραση έδειξε τις πιο σημαντικές φάσεις του αγώνα. (= στιγμιότυπο)

ο φασιανός (του φασιανού, των φασιανών) ουσ.:

1. ο φασιανός είναι ένα πουλί με πολύχρωμα φτερά που μοιάζει με την κότα και οι άνθρωποι το κυνηγάνε για το νόστιμο κρέας του: Πήγαν για κυνήγι φασιανού.

2. φασιανό λέμε και το κρέας αυτού του πουλιού, που το μαγειρεύουμε και το τρώμε: Φάγαμε φασιανό στιφάδο.

ο φασισμός (του φασισμού, των φασισμών) ουσ.: ο φασισμός είναι ο τρόπος με τον οποίο κυβερνάει ένας δικτάτορας ή μια μικρή ομάδα ανθρώπων μια χώρα, όταν δε σέβεται τους κανόνες της δημοκρατίας και την ελευθερία των πολιτών: Η ιδεολογία του φασισμού γεννήθηκε στη Γερμανία πριν από το Β' Παγκόσμιο πόλεμο.

η φασολάδα (της φασολάδας, των φασολάδων) ουσ.: η φασολάδα είναι μια πηχτή σούπα που γίνεται από ξερά φασόλια που βράζουν μαζί με λάδι, ντομάτα, καρότα και άλλα λαχανικά: Η φασολάδα θεωρούνταν παλιά το εθνικό φαγητό των Ελλήνων.

το φασολάκι ουσ.:

1. το φασολάκι είναι ο καρπός της φασολιάς, που συνήθως είναι πλατύς και πράσινος και έχει μέσα στρογγυλούς σπόρους: Πρέπει να καθαρίσεις τα φασολάκια πριν τα μαγειρέψεις.

2. φασολάκια πληθ.: τα φασολάκια είναι το φαγητό που γίνεται με αυτόν τον καρπό: Τα φασολάκια είναι το αγαπημένο μου λαδερό φαγητό.

Δ Η λέξη φασολάκι δεν έχει γενική στον ενικό και στον πληθυντικό αριθμό.

το φασόλι (του φασολιού, των φασολιών) ουσ.: τα φασόλια είναι όσπρια με στρογγυλό σχήμα και άσπρο, κόκκινο ή καφέ χρώμα: Πλένουμε τα φασόλια και τα μουσκεύουμε όλο το βράδυ στο νερό.

το φαστφούντ ουσ.: το φαστφούντ είναι ένα είδος εστιατορίου όπου σερβίρονται γρήγορα φαγητά που είναι ήδη μαγειρεμένα: Αγοράσαμε χάμπουργκερ από το φαστφούντ.

Δ Η λέξη φαστφούντ δεν κλίνεται.

το φαστφουντάδικο (του φαστφουντάδικου, των φαστφουντάδικων) ουσ. (ΑΝΕΠΙΣ.): έτσι λέγεται αλλιώς το φαστφούντ: Ακόμα και οι παραδοσιακές ταβέρνες έγιναν φαστφουντάδικα.

ο φαταούλας (του φαταούλα) ουσ. (ΑΝΕΠΙΣ.):

1. ο φαταούλας δε σταματάει να τρώει και τρώει με λαιμαργία μεγάλες ποσότητες φαγητού

(= λαιμαργός): Βρε το φαταούλα, πάλι έπεσε με τα μούτρα στο φαί και δεν παίρνει ανάσα!

2. λέμε φαταούλα κάποιον που τα θέλει όλα δικά του (= πλεονέκτης, άπληστος): Και εσείς οι άλλοι μην είστε τόσο φαταούλες, δώστε κάτι και στον φίλο σας!

Δ Η λέξη φαταούλας δεν έχει γενική στον πληθυντικό αριθμό.

η φάτνη (της φάτνης) ουσ.:

1. η φάτνη είναι το μέρος ενός στάβλου όπου τρώνε τα ζώα: Σύμφωνα με τη χριστιανική παράδοση ο Χριστός γεννήθηκε σε μια φάτνη.

2. η φάτνη είναι μια μικρή κατασκευή που οι χριστιανοί βάζουν κάτω από το χριστουγεννιάτικο δέντρο και θυμίζει το στάβλο όπου γεννήθηκε ο Χριστός: Φτιάξαμε μόνοι μας μια μικρή φάτνη από χαρτί και ύφασμα.

Δ Η λέξη φάτνη δεν έχει γενική στον πληθυντικό αριθμό.

ο φαύλος κύκλος ουσ.: ο φαύλος κύκλος είναι μια πολύ δύσκολη κατάσταση όπου το ένα πρόβλημα δημιουργεί άλλο πρόβλημα: Δεν υπάρχει λύση, η κατάσταση είναι φαύλος κύκλος.

ο φαφούτης (του φαφούτη, των φαφούτηδων), **η φαφούτα** (της φαφούτας) ουσ.: ο φαφούτης είναι αυτός που του λείπουν μερικά ή όλα του τα δόντια: Η γιαγιά είναι φαφούτα και δεν μπορεί να μιλήσει καθαρά.

ο Φεβρουάριος (του Φεβρουαρίου) ουσ.: ο Φεβρουάριος είναι ο δεύτερος μήνας του χρόνου που έχει 28 ημέρες και κάθε τέσσερα χρόνια 29 ημέρες: Οι Απόκριες πέφτουν συνήθως το Φεβρουάριο.

Δ Η λέξη Φεβρουάριος δεν έχει πληθυντικό αριθμό.

το φεγγάρι (του φεγγαριού, των φεγγαριών) ουσ.:

1. φεγγάρι λέμε τη Σελήνη: Το αυγουσιτάτικο φεγγάρι είναι πανέμορφο.

2. το φεγγάρι είναι το φως του φεγγαριού: Περπατούσε μέσα στο δάσος με το φεγγάρι.

το φεγγαρόφωτο (του φεγγαρόφωτου, των φεγγαρόφωτων) ουσ.: το φεγγαρόφωτο είναι το φως που βγάζει το φεγγάρι (= σεληνόφως): Όταν έχει πανσέληνο, έχει δυνατό φεγγαρόφωτο.

φέγγει (έφεξε) ρημ.:

1. όταν κάτι φέγγει, βγάζει φως (= λάμπει): Όταν έχει πανσέληνο, το φεγγάρι φέγγει στον ουρανό.

2. όταν φέγγει, βγαίνει το φως του ήλιου (= χαράζει, ξημερώνει): Αργεί να φέξει το χειμώνα.

ΕΚΦΡ. μου 'φεξε

ο φελλός (του φελλού, των φελλών) ουσ.:

1. ο φελλός είναι ένα ελαφρύ και μαλακό υλικό που βγαίνει από τον κορμό μερικών δέντρων: Είδα το σημείωμα που στερέωσες πάνω στον πίνακα από φελλό.

2. ο φελλός είναι ένα μικρό κομμάτι από αυτό το υλικό, που το σπρώχνουμε μέσα στο άνοιγμα των μπουκαλιών για να το κλείσουμε: Ο

φελλός τινάχτηκε με δύναμη από το μπουκάλι της σαμπάνιας.

το **φέρετρο** (του φέρετρου, των φέρετρων) ουσ.: το φέρετρο είναι ένα μακρόστενο ξύλινο κουτί στο σχήμα του ανθρώπινου σώματος μέσα στο οποίο θάβουν τους νεκρούς (= κάσα): *Μετέφεραν το φέρετρο από την εκκλησία στο νεκροταφείο.*

το **φεριμπότ** ουσ.: το φεριμπότ είναι ένα πλοίο που μεταφέρει αυτοκίνητα και επιβάτες και που χρησιμοποιείται για μικρές αποστάσεις στη θάλασσα: *Περάσαμε με το φεριμπότ από το Ρίο στο Αντίρριο.*

⚠ Η λέξη φεριμπότ δεν κλίνεται.

το **φερμουάρ** ουσ.: το φερμουάρ είναι μια υφασμάτινη λωρίδα με δύο σειρές από μικρά δόντια, που ανοίγουν και κλείνουν όταν θέλουμε να κουμπώσουμε ή να ξεκουμπώσουμε ένα ρούχο, μια τσάντα κτλ.: *Κλείσε το φερμουάρ του μπουφάν σου γιατί θα κρυώσεις.*

⚠ Η λέξη φερμουάρ δεν κλίνεται.

φέρνω (έφερα) ΡΗΜ.:

1. φέρνουμε κάτι ή κάποιον όταν τον παίρνουμε μαζί μας στο μέρος όπου είμαστε ή πηγαίνουμε: *Φέρε και το παλτό σου, μήπως κάνει κρύο. / Να φέρουμε και τα παιδιά μαζί μας;*

2. φέρνουμε κάτι όταν το παίρνουμε για κάποιον και του το δίνουμε: *Μπορείς να μου φέρεις ένα ποτήρι νερό; / Τους έφερε πολλά δώρα.*

3. φέρνουμε κάποιον όταν του ζητάμε να έρθει κάπου (= καλώ): *Έφερε το γιατρό στο σπίτι για να εξετάσει το μωρό.*

4. φέρνουμε κάτι όταν το προσφέρουμε στους ανθρώπους για να το αγοράσουν ή να το χρησιμοποιήσουν: *Το κατάστημα έφερε καινούριους υπολογιστές. (= παραλαμβάνω) / Δεν έφεραν ακόμα ρεύμα στο νησί!*

5. όταν κάνουμε κάποιον ή κάτι να βρεθεί σε μια κατάσταση, τον φέρνουμε σε αυτή την κατάσταση: *Με έχει φέρει σε απόγνωση, γιατί δε διαβάζει. / Οι ερωτήσεις του με έφεραν σε δύσκολη θέση.*

6. φέρνουμε ένα αποτέλεσμα σημαίνει ότι καταφέρνουμε αυτό το αποτέλεσμα (= πετυχαίνω): *Οι δύο ομάδες έφεραν ισοπαλία.*

7. φέρνουμε σε κάποιον σημαίνει ότι είμαστε ίδιοι με αυτόν (= μοιάζω): *Και τα δύο παιδιά φέρνουν στον πατέρα τους.*

8. λέμε ότι κάτι ή κάποιος φέρνει κάτι όταν γίνεται η αιτία για να συμβεί (= προκαλώ, προξενώ): *Η τεχνολογία έφερε πολλές αλλαγές στη ζωή μας. / Η στενοχώρια φέρνει πονοκεφάλους.*

ΕΚΦΡ. με φέρνει ο δρόμος, τα φέρνω βόλτα, τη φέρνω, το φέρνει η κουβέντα, φέρνω σε λογαριασμό, φέρνω στα μέτρα μου, φέρνω στα νερά μου, φέρνω στη μνήμη μου, φέρνω στην επιφάνεια, φέρνω στο αμήν, φέρνω στο φως, φέρνω στον κόσμο, φέρνω την καταστροφή

φέρνω σε λογαριασμό ΕΚΦΡ.: όταν φέρνουμε κάτι σε λογαριασμό, το τακτοποιούμε: *Δεν μπορεί να φέρει σε λογαριασμό τα έξοδά του.*

φέρνω στα μέτρα μου ΕΚΦΡ.: όταν φέρνουμε κάτι στα μέτρα μας, κάνουμε ό,τι χρειάζεται για να μπορούμε να το χειριστούμε: *Έφεραν το παιχνίδι στα μέτρα τους.*

φέρνω στα νερά μου ΕΚΦΡ.: το λέμε όταν πείθουμε κάποιον να συμφωνήσει με αυτά που λέμε ή κάνουμε: *Για να τον φέρω με τα νερά μας, του υποσχέθηκα ότι θα έχει κι αυτός μερίδιο στα κέρδη.*

φέρνω στη μνήμη μου ΕΚΦΡ.: όταν λέμε ότι φέρνουμε κάτι στη μνήμη μας, το θυμόμαστε: *Προσπαθώ να φέρω στη μνήμη μου πότε είχαμε ξανασυναντηθεί.*

φέρνω στην επιφάνεια ΕΚΦΡ.: το λέμε για κάτι που γίνεται αφορμή για να γίνει κάτι φανερό: *Η απεργία των δασκάλων έφερε στην επιφάνεια τα προβλήματα της εκπαίδευσης.*

φέρνω στο αμήν ΕΚΦΡ.: όταν φέρνουμε κάποιον στο αμήν, τον κάνουμε να χάσει την υπομονή του: *Στο αμήν έφερε τη μητέρα της με το πείσμα της!*

φέρνω στο φως ΕΚΦΡ.: το λέμε για κάτι που γίνεται αφορμή για να γίνει κάτι γνωστό: *Η ανασκαφή έφερε στο φως τα ερείπια του αρχαίου ναού.*

φέρνω στον κόσμο ΕΚΦΡ.: μια γυναίκα φέρνει ένα παιδί στον κόσμο όταν το γεννάει: *Έφερε στον κόσμο ένα υγιέστατο αγοράκι.*

φέρνω την καταστροφή ΕΚΦΡ.: το λέμε για κάποιον που βλέπει να πράγματα με απαισιοδοξία (= φέρνω τον κατακλυσμό): *Κάτι να μην πάει καλά και φέρνει την καταστροφή!*

φέρομαι (φέρθηκα) ΡΗΜ.: χρησιμοποιούμε το "φέρομαι" για να πούμε ότι κάποιος κάνει κάτι με ορισμένο τρόπο (= συμπεριφέρομαι): *Δεν έχει φερθεί ποτέ άσχημα σε κανέναν. / Με τον ίδιο τρόπο θα φερόμουν κι εγώ στη θέση του. / Μου φέρθηκε σαν να ήμουν ο χειρότερος εχθρός του!*

το **φέσι** (του φεσιού, των φεσιών) ουσ.:

1. το φέσι είναι ένα είδος καπέλου από μαλακό ύφασμα, συνήθως σε κόκκινο χρώμα, που το φορούσαν παλιότερα οι Τούρκοι αλλά και οι Έλληνες: *Το φέσι αποτελεί μέρος της ελληνικής παραδοσιακής φορεσιάς και σήμερα το φοράνε οι τσολιάδες.*

2. (ΑΝΕΠΙΣ.) φέσι λέμε κάποιον που είναι πολύ μεθυσμένος: *Κάθε βράδυ γυρνάει φέσι από τα μπαρ.*

το **φεστιβάλ** ουσ.: το φεστιβάλ είναι μια σειρά από εκδηλώσεις που περιλαμβάνουν τραγούδι, χορό, θεατρικά έργα, ταινίες κ.ά.: *Στη Θεσσαλονίκη διοργανώνεται κάθε χρόνο το Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου.*

⚠ Η λέξη φεστιβάλ δεν κλίνεται.

η **φέτα** (της φέτας, των φετών) ουσ.:

1. η φέτα είναι ένα λεπτό κομμάτι από ψωμί, κρέας, φρούτο ή άλλη τροφή, που το έχουμε κόψει από κάποιο μεγαλύτερο κομμάτι: *Κάθε πρωί τρώω δύο φέτες ψωμί με βούτυρο και μέλι.*

2. η φέτα είναι ένα είδος ελληνικού τυριού, που έχει άσπρο χρώμα και είναι κάπως αλμυρό: *Στην τυρόπιτα βάζω φέτα και λίγο κασέρι.*

ο **φετινός**, η **φετινή**, το **φετινό** επιθ.: φετινό είναι κάτι που έγινε ή που θα γίνει μέσα στη χρονιά που ζούμε, δηλαδή φέτος: *Το φετινό καλοκαίρι θα είναι πιο ζεστό από το περσινό. / Το φετινό κρασί βγήκε κάπως γλυκό.*

φέτος και **εφέτος** επιθρ.: όταν λέμε φέτος, εννοούμε αυτή τη χρονιά, ή χρονιά που περνάμε τώρα: *Φέτος το καλοκαίρι θα δώσει εξετάσεις για το πανεπιστήμιο.*

φεύγω (έφυγα) ρημ.:

1. φεύγει κάποιος ή κάτι όταν απομακρύνεται από εκεί όπου βρίσκεται (= αναχωρώ ≠ έρχομαι, φτάνω): *Έφυγε για το εξωτερικό. / Πότε φεύγει το πλοίο;*

2. φεύγει κάποιος από ένα μέρος όταν το αφήνει για να πάει αλλού: *Έφυγε από το χωριό και πήγε στην Αθήνα. (= μετακομίζω) / Έφυγε από τη δουλειά. (= παραιτούμαι)*

3. καμιά φορά για να πούμε ότι πέθανε κάποιος χρησιμοποιούμε το "φεύγω": *Έφυγε χθες από κοντά μας ο γνωστός ηθοποιός. / Έφυγε νέα.*

4. **φεύγει** 3^ο πρ.: φεύγει κάτι σημαίνει ότι δεν υπάρχει πια: *Πώς θα φύγει η βρομιά; (= εξαφανίζεται) / Δε μου φεύγει ο νοκοκέφαλος. (= περνάει)*

5. **φεύγει** 3^ο πρ.: φεύγει κάτι σημαίνει ότι φτάνει στο τέλος του (= περνάει): *Φεύγουν τα νιάτα και δεν ξανάρχονται.*

6. **φεύγει** 3^ο πρ.: λέμε ότι φεύγουν χρήματα όταν τα δίνουμε κάπου (= ξοδεύεται): *Φεύγουν πολλά λεφτά για δίδακτρα στα φροντιστήρια.*

ΕΚΦΡ. έφυγε από τη ζωή, μου φεύγει το καφάσι, όπου φύγει φύγει

η **φήμη** (της φήμης, των φημών) ουσ.:

1. η φήμη είναι μια πληροφορία ή μια είδηση που δεν είμαστε σίγουροι αν είναι αληθινή ή σωστή (= διάδοση): *Ακούγονται φήμες ότι το μουσικό συγκρότημα θα διαλυθεί.*

2. η φήμη είναι η γνώμη, καλή ή κακή, που έχουν οι άνθρωποι για κάποιον ή για κάτι: *Τα μπαρ σε αυτή την περιοχή έχουν κακή φήμη.*

3. η φήμη κάποιου είναι όταν είναι γνωστός και διάσημος: *Η διεθνούς φήμης πιανίστρια θα παρουσιάσει έργα Μπετόβεν.*

φημίζομαι ρημ.: κάποιος ή κάτι φημίζεται όταν έχει καλή φήμη, όταν είναι γνωστός(ς) για κάτι: *Το κρητικό λάδι φημίζεται για την ποιότητα και τη γεύση του. / Φημίζεται για την τιμιότητά του.*

⚠ Η λέξη φημίζομαι έχει μόνο ενεστώτα και παρτατικό.

ο **φημισμένος**, η **φημισμένη**, το **φημισμένο** επιθ.: όταν κάτι είναι φημισμένο, έχει μεγάλη φήμη, όλοι έχουν ακούσει για αυτό (= ονομαστός, ξακουστός): *Όταν πήγαμε στο Παρίσι, δοκιμάσαμε τα φημισμένα γαλλικά τυριά.*

φθείρω (έφθειρα), **φθείρομαι** (φθάρηκα, φθαρμένος) ρημ.:

1. όταν κάποιος ή κάτι φθείρει κάτι, το κάνει να πάθει ζημιά: *Το καθημερινό πλύσιμο φθείρει τα ρούχα. (= χαλάω) / Το κάπνισμα φθείρει την υγεία. (= βλάπτω)*

2. **φθείρομαι** παθ.: όταν κάποιος φθίρεται, χάνει σιγά σιγά την καλή φήμη ή την αξία του: *Οι πολιτικοί φθείρονται όταν παραμένουν πολύ καιρό στην εξουσία.*

φθινοπωριάτικα επιθρ.: όταν κάτι γίνεται φθινοπωριάτικα, γίνεται στη διάρκεια του φθινοπώρου: *Είναι περίεργο που το λουλουδι άνθισε φθινοπωριάτικα.*

ο **φθινοπωρινός**, η **φθινοπωρινή**, το **φθινοπωρινό** επιθ.: όταν κάτι είναι φθινοπωρινό, γίνεται το φθινόπωρο ή έχει σχέση με το φθινόπωρο: *Ο συννεφιασμένος, φθινοπωρινός καιρός μου προκαλεί μελαγχολία.*

το **φθινόπωρο** (του φθινοπώρου, των φθινοπώρων) ουσ.: το φθινόπωρο είναι η εποχή ανάμεσα στο καλοκαίρι και το χειμώνα, όταν αρχίζει να κάνει λίγο κρύο και τα περισσότερα δέντρα χάνουν τα φύλλα τους: *Το φθινόπωρο περιλαμβάνει τους μήνες Σεπτέμβριο, Οκτώβριο και Νοέμβριο.*

ο **φθόγγος** (του φθόγγου, των φθόγγων) ουσ.:

1. ο φθόγγος είναι κάθε διαφορετικός ήχος που βγάζουν οι άνθρωποι όταν μιλάνε και σχηματίζουν τις λέξεις μιας γλώσσας: *Για ένα Γάλλο είναι δύσκολο να προφέρει το φθόγγο "ρο", γιατί δεν υπάρχει ο ίδιος φθόγγος στα γαλλικά.*

2. (μουσ.) στη μουσική, ο φθόγγος είναι καθενας από τους ήχους που βγάζει ένας τραγουδιστής ή ένα μουσικό όργανο: *Οι μουσικοί φθόγγοι είναι εφτά: ντο, ρε, μι, φα, σολ, λα, σι. (= νότα)*

ο **φθόνος** (του φθόνου) ουσ.: ο φθόνος είναι η μεγάλη ζήλια και κακία που νιώθουμε για κάτι που έχει ή πέτυχε κάποιος: *Στη νέα του δουλειά αντιμετώπισε το φθόνο και τη ζήλια των συναδέλφων του.*

⚠ Η λέξη φθόνος δεν έχει πληθυντικό αριθμό.

η **φθορά** (της φθοράς, των φθορών) ουσ.: η φθορά ενός πράγματος είναι η βλάβη, η ζημιά ή η καταστροφή που έχει πάθει: *Το αυτοκίνητο είναι παλιό και η φθορά της μηχανής είναι δικαιολογημένη.*

η **φιάλη** (της φιάλης, των φιαλών) ουσ. (επισ.): φιάλη λέμε αλλιώς το μπουκάλι που χρησιμοποιείται για ποτά όπως το κρασί ή για αέρια όπως το οξυγόνο: *Ανοίξαμε και δεύτερη φιάλη ούισκι. (= μπουτίλια) / Δίπλα στα κρεβάτια των ασθενών υπάρχει μία φιάλη με οξυγόνο*

για όσους έχουν αναπνευστικά προβλήματα.
(= μπουκάλα)

η **φιγούρα** (της φιγούρας, των φιγούρων) ουσ.:

1. φιγούρα είναι κάθε σχήμα ή μορφή που εμφανίζεται πάνω σε μια επιφάνεια: *Αυτοκόλλητα με φιγούρες ηρώων από κινούμενα σχέδια.*

2. η φιγούρα είναι η μορφή ενός ανθρώπου όταν δεν τον διακρίνουμε καθαρά: *Καθώς έστριβε, είδε μια φιγούρα να πετάγεται στο δρόμο και να κουνάει τα χέρια.*

3. φιγούρα λέμε καθένα από τα ζωγραφισμένα πρόσωπα που βλέπουμε στις παραστάσεις του Καραγκιόζη: *Οι φιγούρες του θεάτρου Σκιών γίνονται από διάφορα υλικά.*

4. η φιγούρα είναι τα βήματα και οι κινήσεις που συνδυάζονται στο χορό: *Έμαθε μια δύσκολη χορευτική φιγούρα.*

5. (ΜΕΙΩΤ.) η φιγούρα είναι κάτι που κάνουμε για να τραβήξουμε την προσοχή των άλλων και να τους εντυπωσιάσουμε: *Κυκλοφορεί με ακριβά ρούχα για να κάνει φιγούρα.*

ΕΚΦΡ. κάνω φιγούρα

το **φιδάκι** ουσ.:

1. το φιδάκι είναι το μικρό φίδι: *Μη φοβάσαι, ένα άκακο φιδάκι είναι.*

2. το φιδάκι είναι ένα σπιδάλ από υλικό που καίγεται αργά και βγάζει καπνό, ο οποίος διώχνει τα κουνούπια και άλλα έντομα: *Στη βεράντα έχει πολλά κουνούπια, γι' αυτό ανάψτε ένα φιδάκι.*

3. το φιδάκι είναι ένα επιτραπέζιο παιχνίδι που παίζεται με ζάρια και πιόνια που κινούνται πάνω σε μια επιφάνεια, ακολουθώντας μια πορεία σαν φίδι: *Θέλετε να παίξουμε φιδάκι ή γκρινιάρη;*

⚠ Η λέξη φιδάκι δεν έχει γενική στον ενικό και στον πληθυντικό αριθμό.

ο **φιδές** (του φιδέ, των φιδέδων) ουσ.:

1. ο φιδές είναι ένα ζυμαρικό που μοιάζει με πολύ λεπτό μακαρόνι και το χρησιμοποιούμε για να φτιάχνουμε σούπα: *Έχεις φιδέ για να φτιάξουμε μια σούπα;*

2. ο φιδές είναι η σούπα που γίνεται από αυτό το ζυμαρικό: *Αν σε πονάει το στομάχι σου, καλύτερα να φας μόνο φιδέ.*

το **φίδι** (του φιδιού, των φιδιών) ουσ.:

1. το φίδι είναι το ερπετό που είναι πολύ λεπτό και μακρύ και σέρνεται με την κοιλιά του πάνω στο έδαφος: *Η οχιά είναι δηλητηριώδες φίδι. / Το χειμώνα τα φίδια πέφτουν σε χειμερία νάρκη.*

2. (ΜΕΙΩΤ.) φίδι λέμε κάποιον όταν κάνει κρυφά πονηριές και κακίες στους άλλους: *Αν ήξερα τι φίδι ήταν, δε θα τον είχα εμπιστευτεί!*

ΕΚΦΡ. βγάζω το φίδι από την τρύπα, με ζώνουν τα φίδια

ο **φιλάθλος** (του φιλάθλου, των φιλάθλων), η **φιλάθλη** (της φιλάθλης) ουσ.: ο φιλάθλος είναι αυτοί που παρακολουθούν ένα αθλητικό παιχνίδι ή υποστηρίζουν μια αθλητική ομάδα: *Βί-*

αια επεισόδια δημιουργήθηκαν ανάμεσα στους φιλάθλους των δύο ομάδων. (= οπαδός)

τα **φιλανδέζικα** (των φιλανδέζικων) ουσ.
(ΑΝΕΠΙΣ.): έτσι λέμε αλλιώς τα φιλανδικά

ο **φιλανδέζικος**, η **φιλανδέζικη**, το **φιλανδέζικο** ΕΠΙΘ. (ΑΝΕΠΙΣ.): έτσι λέγεται αλλιώς ο φιλανδικός

τα **φιλανδικά** (των φιλανδικών) ουσ.: τα φιλανδικά είναι η φιλανδική γλώσσα: *Οι στίχοι του τραγουδιού είναι στα φιλανδικά.*

ο **φιλανδικός**, η **φιλανδική**, το **φιλανδικό** ΕΠΙΘ.: όταν κάτι είναι φιλανδικό, έχει σχέση με τη Φιλανδία ή με τους Φιλανδούς: *Στο διαγωνισμό τραγουδιού κέρδισε το φιλανδικό τραγούδι.*

ο **Φιλανδός** (του Φιλανδού, των Φιλανδών), η **Φιλανδή** (της Φιλανδής) και η **Φιλανδέζα** (της Φιλανδέζας) ουσ.+ΕΠΙΘ.: Φιλανδός είναι αυτός που ανήκει στο έθνος της Φιλανδίας και είναι πολίτης του κράτους της Φιλανδίας: *Οι Φιλανδοί είναι συνήθως ξανθοί με γαλανά μάτια. / Δολοφονήθηκε η Φιλανδή υπουργός εξωτερικών.*

φιλάω/φιλώ (φίλησα), **φιλιέμαι** (φιλήθηκα, φιλημένος) ΡΗΜ.:

1. όταν φιλάμε κάποιον, του δίνουμε φιλή: *Πριν πάει για ύπνο φιλάει τους γονείς του. / Με φίλησε τρυφερά στο μάγουλο.*

2. **φιλιέμαι** ΠΑΘ.: όταν φιλιέμαι με κάποιον, δίνει φιλιά ο ένας στον άλλο: *Στην τελευταία σκηνή της ταινίας φιλιέται με την αγαπημένη του.*

η **φιλενάδα** (της φιλενάδας, των φιλενάδων) ουσ. (ΑΝΕΠΙΣ.):

1. η φιλενάδα ενός κοριτσιού ή μιας γυναίκας είναι η φίλη της: *Το βράδυ θα πάει σινεμά με τις φιλενάδες της.*

2. η φιλενάδα ενός άντρα είναι η γυναίκα με την οποία έχει ερωτική σχέση: *Γνώρισε την καινούρια φιλενάδα του Παύλου;*

το **φιλέτο** (του φιλέτου, των φιλέτων) ουσ.: το φιλέτο είναι ένα μαλακό κομμάτι κρέας χωρίς κόκαλο: *Για το βραδινό φαγητό η δίαπα προβλέπει ψητό φιλέτο κοτόπουλου ή ψαριού.*

φιλεύω (φίλεψα) ΡΗΜ. (ΑΝΕΠΙΣ.): όταν προσφέρουμε γλυκό ή φαγητό σε έναν επισκέπτη, λέμε ότι τον φιλεύουμε (= κερνάω, τρατάρω): *Τους καλοδέχτηκαν και τους φίλεψαν φασολάδα και χωριάτικη τυρόπιτα.*

το **φιλί** (του φιλιού, των φιλιών) ουσ.: όταν δίνουμε σε κάποιον ένα φιλί, ακουμπάμε με τα χείλια μας τα χείλια του ή το δέρμα του για να του δείξουμε αγάπη, έρωτα ή στοργή: *Με αποχαίρετσε με ένα τρυφερό φιλί. / Οι ερωτευμένοι δίνουν φιλιά στο στόμα.*

η **φιλία** (της φιλίας) ουσ.: η φιλία είναι η αγάπη και η συμπάθεια που υπάρχει ανάμεσα σε δύο ή περισσότερους ανθρώπους, χώρες ή ομάδες: *Ό,τι και να συμβεί δε θέλω να χαλάσει η φιλία*

μας. / Οι σχέσεις φιλίας των δύο χωρών δεν κράτησαν για πολύ.

Δ Η λέξη φιλία δεν έχει έχει γενική στον πληθυντικό αριθμό.

ο **φιλικός**, η **φιλική**, το **φιλικό** ΕΠΙΘ.:

1. όταν κάτι είναι φιλικό, φανερώνει φιλία ή έχει σχέση με τη φιλία ($\neq$ εχθρικός): *Οι δύο χώρες έχουν φιλικές σχέσεις. / Θα βρούμε για φαγητό με ένα φιλικό ζευγάρι.*

2. όταν κάποιος είναι φιλικός ή έχει φιλική συμπεριφορά, φέρεται με ευγενικό και ευχάριστο τρόπο στους άλλους (= εγκάρδιος): *Όταν συναντιόμαστε, είναι πάντα φιλικός μαζί μου.*

3. στον αθλητισμό, όταν δυο ομάδες παίζουν ένα φιλικό αγώνα ή παιχνίδι, δεν παίζουν για να κερδίσουν η μία την άλλη, αλλά για να διασκεδάσουν ή να γυμναστούν: *Το φιλικό παιχνίδι μεταξύ των δύο ομάδων έληξε με 2-0.*

ο **Φιλιππινέζος** (του Φιλιππινέζου, των Φιλιππινέζων), η **Φιλιππινέζα** (της Φιλιππινέζας) ΟΥΣ.+ΕΠΙΘ.: Φιλιππινέζος είναι αυτός που κατάγεται από τις Φιλιππίνες, ένα κράτος στη νοτιοανατολική Ασία: *Οι Φιλιππινέζοι μοιάζουν με τους Κινέζους. / Πολλές Φιλιππινέζες ζουν και εργάζονται στην Ελλάδα.*

φιλιώνω (φιλιώσα, φιλιωμένος) ΡΗΜ. (ΑΝΕΠΙΣ.):

1. όταν κάποιος φιλιώνει δύο ανθρώπους, τους κάνει να έχουν πάλι καλές σχέσεις μεταξύ τους (= συμφιλιώνω, μονοιάζω): *Μεσολάβησε για να τις φιλιώσει, αλλά δεν τα κατάφερε.*

2. όταν φιλιώνουμε με κάποιον, έχουμε πάλι καλές σχέσεις μαζί του (= συμφιλιώνομαι, μονοιάζω): *Αν και καβαδίσαμε πολύ έντονα, στο τέλος φιλιώσαμε.*

το **φίλμ** ΟΥΣ.:

1. το φίλμ είναι η στενή λουρίδα από πλαστικό που τη βάζουμε στη φωτογραφική ή στην κινηματογραφική μηχανή για να τραβήξουμε φωτογραφίες ή να γυρίσουμε μια ταινία: *Πώς περιμένεις να βγάλεις φωτογραφίες, αφού δεν έβαλες φίλμ στη μηχανή!*

2. φίλμ λέμε αλλιώς την ταινία στον κινηματογράφο ή στην τηλεόραση: *Είδα ένα καταπληκτικό αστυνομικό φίλμ στον κινηματογράφο.*

Δ Η λέξη φίλμ δεν κλίνεται.

το **φίλντισι** ΟΥΣ.: το φίλντισι είναι το ελεφαντόδοντο: *Λεπτοσκαλισμένα έπιπλα, στολισμένα με φίλντισι και χρυσό.*

Δ Η λέξη φίλντισι δεν έχει πληθυντικό αριθμό και γενική στον ενικό αριθμό.

ο **φιλόδοξος**, η **φιλόδοξη**, το **φιλόδοξο** ΕΠΙΘ.: όταν κάποιος είναι φιλόδοξος, θέλει πολύ να αποκτήσει δόξα και φήμη: *Όλοι οι νέοι φιλόδοξοι δικηγόροι ονειρεύονται να κάνουν μεγάλη καριέρα.*

ο **φιλόζωος** (του φιλόζωου, των φιλόζωων), η **φιλόζωη** (της φιλόζωης) ΟΥΣ.: ο φιλόζωος είναι αυτός που αγαπάει πολύ και φροντίζει τα ζώα (= ζωόφιλος): *Ζητείται φιλόζωος για να υιοθετήσει ένα μικρό γατάκι.*

η **φιλολογία** (της φιλολογίας, των φιλολογιών) ΟΥΣ.: η φιλολογία είναι η επιστήμη που μελετάει τη γλώσσα, την ιστορία των λέξεων και τα λογοτεχνικά κείμενα ενός λαού: *Σπούδασε αγγλική φιλολογία.*

ο **φιλόλογος**, η **φιλόλογος** (του/της φιλολόγου, των φιλολόγων) ΟΥΣ.:

1. ο φιλόλογος είναι ο επιστήμονας που έχει σπουδάσει φιλολογία: *Η μετάφραση της Οδύσσειας του Ομήρου έγινε από τον κλασικό φιλόλογο Ι. Θ. Κακριδή.*

2. ο φιλόλογος είναι ο καθηγητής που διδάσκει αρχαία ελληνικά, νέα ελληνικά και ιστορία στο γυμνάσιο και στο λύκειο: *Η διευθύντρια του σχολείου είναι φιλόλογος.*

ο **φιλοξενούμενος** (του φιλοξενούμενου, των φιλοξενούμενων), η **φιλοξενούμενη** (της φιλοξενούμενης) ΟΥΣ.: ο φιλοξενούμενός μας είναι αυτός που τον φιλοξενούμε σπίτι μας: *Παραχώρησε το δωμάτιό του στους φιλοξενούμενους.*

φιλοξενώ (φιλοξένησα), **φιλοξενούμαι** (φιλοξενήθηκα, φιλοξενημένος) ΡΗΜ.:

1. όταν φιλοξενούμε κάποιον, τον δεχόμαστε στο σπίτι μας και του προσφέρουμε φαγητό και χώρο για να μείνει: *Τους κέρασε και τους φιλοξένησε δύο βράδια στο σπίτι του.*

2. όταν ένας παρουσιαστής φιλοξενεί κάποιον, τον έχει καλέσει στην εκπομπή του: *Η εκπομπή του φιλοξένησε πολλά ονόματα του ελληνικού τραγουδιού.*

3. όταν μία χώρα ή ένας οργανισμός φιλοξενεί μια εκδήλωση, προσφέρει το χώρο για να γίνει: *Το κλειστό γυμναστήριο φιλοξένησε τους μαθητικούς αγώνες μπάσκετ.*

4. λέμε ότι μια εφημερίδα φιλοξενεί ένα κείμενο ή κάτι άλλο όταν το περιλαμβάνει στις σελίδες της (= δημοσιεύω): *Η εφημερίδα φιλοξενεί άρθρο του Υπουργού Παιδείας.*

ο **φίλος** (του φίλου, των φίλων), η **φίλη** (της φίλης) ΟΥΣ.: ο φίλος μας είναι κάποιος που αγαπάμε και κάνουμε παρέα μαζί του ($\neq$ εχθρός): *Είμαστε φίλοι από το στρατό. / Είναι η καλύτερή μου φίλη και της λέω όλα μου τα μυστικά.*

η **φιλοσοφία** (της φιλοσοφίας, των φιλοσοφιών) ΟΥΣ.:

1. η φιλοσοφία είναι η επιστήμη που μελετάει ζητήματα που έχουν σχέση με τη σκέψη, τη γνώση ή το νόημα της ζωής του ανθρώπου: *Ο Ντεκάρτ θεωρείται ο πατέρας της σύγχρονης ευρωπαϊκής φιλοσοφίας.*

2. η φιλοσοφία ενός ανθρώπου είναι αυτά που πιστεύει για το πώς πρέπει να ζουν γενικά οι άνθρωποι, αλλά και ο ίδιος: *Τα έργα των ζωγράφων συχνά αποκαλύπτουν τη φιλοσοφία τους για τη ζωή.*

ο **φιλόσοφος**, η **φιλόσοφος** (του/της φιλοσόφου, των φιλοσόφων) ΟΥΣ.: ο φιλόσοφος είναι αυτός που ασχολείται με τη φιλοσοφία: *Ο Πλάτωνας και ο Αριστοτέλης ήταν από τους σημαντικότερους αρχαίους φιλοσόφους.*

ο **φιλοτελισμός** (του φιλοτελισμού) ουσ.: λέμε ότι κάποιος ασχολείται με το φιλοτελισμό όταν συλλέγει γραμματόσημα: *Ασχολείται χρόνια με το φιλοτελισμό και έχει μεγάλη συλλογή γραμματοσήμων.*

⚠ Η λέξη φιλοτελισμός δεν έχει πληθυντικό αριθμό.

ο **φιλότιμος**, η **φιλότιμη**, το **φιλότιμο** επιθ.: όταν κάποιος είναι φιλότιμος, προσπαθεί με κάθε τρόπο να είναι συνεπής στις υποχρεώσεις του: *Φιλότιμος, εργατικός και πεισματάρης δούλεψε πολύ και έφτασε ψηλά.*

το **φιντάνι** ουσ.:

1. φιντάνι είναι το νεαρό φυτό, που μόλις έχει φυτρώσει και είναι μικρό και τρυφερό: *Τα φιντάνια έχουν λεπτά και τρυφερά κοτσάνια. / Οι σπόροι έβγαλαν τα πρώτα φιντάνια.*

2. λέμε φιντάνι το νεαρό άτομο που αρχίζει για πρώτη φορά να εργάζεται σε κάποιο τομέα και δείχνει ότι τα καταφέρνει με επιτυχία σε αυτόν: *Ξεπετάχτηκαν νέα φιντάνια στο σύγχρονο ελληνικό θέατρο.*

⚠ Η λέξη φιντάνι δεν έχει γενική στον ενικό και στον πληθυντικό αριθμό.

ο **φιόγκος** (του φιόγκου, των φιόγκων) ουσ.:

1. ο φιόγκος είναι ο κόμπος που έχει το σχήμα της πεταλούδας, με τον οποίο δένουμε συνήθως τα κορδόνια μας ή μια κορδέλα: *Τυλίγεις το δώρο με ένα γυαλιστερό χαρτί και μετά φτιάχνεις ένα φιόγκο με την κορδέλα.*

2. ο φιόγκος είναι το στολίδι που φτιάχνουμε με διάφορα υλικά σε σχήμα φιόγκου: *Φορούσε στα μαλλιά της μια κόκκινη κορδέλα με ένα μεγάλο φιόγκο.*

το **φιορδ** ουσ.: το φιορδ είναι ένα στενόμακρο κομμάτι θάλασσας που μπαίνει μέσα στη στεριά ανάμεσα από ψηλούς βράχους: *Στη Νορβηγία υπάρχουν πολλά φιορδ.*

⚠ Η λέξη φιορδ δεν κλίνεται.

το **φιρίκι** (του φιρικιού, των φιρικών) ουσ.: το φιρίκι είναι ένα είδος μικρού και ξινού μήλου: *Στο Πήλιο παράγονται νόστιμα φιρίκια.*

η **φίρμα** (της φίρμας) ουσ.:

1. η φίρμα ενός προϊόντος είναι το όνομα της εταιρείας που το κατασκευάζει (= μάρκα): *Φοράει μόνο ρούχα από γνωστές φίρμες.*

2. λέμε για κάποιον ότι είναι φίρμα όταν το όνομά του γίνεται πολύ γνωστό: *Οι ποδοσφαιριστές που είναι φίρμες κερδίζουν πολλά χρήματα.*

⚠ Η λέξη φίρμα δεν έχει γενική στον πληθυντικό αριθμό.

το **φιστίκι** (του φιστικιού, των φιστικών) ουσ.: το φιστίκι είναι ο καρπός της φιστικιάς, που έχει πράσινο χρώμα μέσα και σκληρό τσόφλι στην εξωτερική του μεριά και τον τρώμε συνήθως ως ξηρό καρπό: *Μας σέρβιρε ποτό με φιστίκια και άλλους ξηρούς καρπούς. / Φιστίκια Αιγίνης.*

η **φιστικιά** (της φιστικιάς, των φιστικών) ουσ.: η φιστικιά είναι δέντρο που ο καρπός του είναι

το φιστίκι: *Στην Αίγινα έχουμε ένα κτήμα γεμάτο με φιστικιές.*

το **φιτίλι** (του φιτιλιού, των φιτιλίων) ουσ.: το φιτίλι είναι ένα κομμάτι σκοινί μέσα σε ένα κερί ή σε ένα καντήλι, που το ανάβουν οι άνθρωποι για να βγάλει φλόγα: *Άναψα το φιτίλι του καντηλιού.*

το **φλάμπουρο** (του φλάμπουρου, των φλάμπουρων) ουσ.: το φλάμπουρο είναι μια μικρή σημαία που κρατούσαν παλιά οι στρατιώτες στους πολέμους: *Ο σημαιοφόρος σήκωσε το φλάμπουρο και άρχισε η επίθεση.*

το **φλάουτο** (του φλάουτου, των φλάουτων) ουσ.: το φλάουτο είναι ένα μουσικό όργανο στο σχήμα ενός σωλήνα, που το κρατάμε στο πλάι του προσώπου μας και φυσάμε σε μια τρύπα κοντά στη μία άκρη του για να βγάλει ήχο: *Κονσέρτο για βιολί και φλάουτο.*

η **φλέβα** (της φλέβας, των φλεβών) ουσ.:

1. η φλέβα είναι ένας λεπτός σωλήνας κάτω από το δέρμα μας που μεταφέρει το αίμα στην καρδιά: *Με μια σύριγγα, μου πήραν αίμα από μια φλέβα του χεριού μου για να κάνουν εξετάσεις.*

2. η φλέβα ορυκτού ή άλλης φυσικής ουσίας είναι ένα στρώμα από αυτή την ουσία, που βρίσκεται πολύ βαθιά κάτω από τη γη: *Χτύπησαν πλούσια φλέβα χρυσού.*

3. φλέβα λέμε το ταλέντο που έχει κάποιος σε κάποια τέχνη (= κλίση): *Γράφει ωραία, φαίνεται να έχει ποιητική φλέβα.*

ΕΚΦΡ. κόβω τις φλέβες μου

ο **Φλεβάρης** (του Φλεβάρη, των Φλεβάρηδων) ουσ. (ΑΝΕΠΙΣ.): έτσι λέγεται αλλιώς ο μήνας Φεβρουάριος: *Έχει τα γενέθλιά του στις 2 του Φλεβάρη.*

το **φλιτζάνι** (του φλιτζανιού, των φλιτζανιών) ουσ.:

1. το φλιτζάνι είναι ένα μικρό αντικείμενο με χερούλι, που το χρησιμοποιούμε για να πίνουμε καφέ, τσάι ή άλλο ρόφημα: *Αγόρασα ένα σερβίσιο του καφέ με έξι φλιτζάνια και έξι μικρά πιατάκια.*

2. ένα φλιτζάνι καφές είναι τόσος καφές, όσος χωράει σε ένα φλιτζάνι: *Για να φτιάξετε τηγανίτες, ανακατεύετε ένα φλιτζάνι γάλα με ένα φλιτζάνι αλεύρι και δύο αυγά.*

η **φλόγα** (της φλόγας, των φλογών) ουσ.: η φλόγα είναι το φωτεινό αέριο που βγαίνει από τη φωτιά: *Η φλόγα του κεριού τρεμοπαίζει. / Το κτίριο τυλίχτηκε στις φλόγες.*

η **φλογέρα** (της φλογέρας) ουσ.: η φλογέρα είναι μουσικό όργανο που αποτελείται από ένα στενόμακρο σωλήνα με τρύπες και βγάζει ήχο όταν φυσάμε στη μία άκρη του: *Η φλογέρα είναι ένα μουσικό όργανο δεμένο στενά με τη ζωή των βοσκών.*

⚠ Η λέξη φλογέρα δεν έχει γενική στον πληθυντικό αριθμό.

ο **φλοιός** (του φλοιού, των φλοιών) ΟΥΣ. (ΕΠΙΣ.):

1. ο φλοιός είναι το εξωτερικό στρώμα τη γήινης σφαίρας: *Ο μεγάλος σεισμός προκάλεσε ρήγματα στο φλοιό της γης.*

2. ο φλοιός είναι το σκληρό υλικό που σκεπάζει τον κορμό των δέντρων ή την εξωτερική μεριά καρπών όπως το πορτοκάλι και το λεμόνι: *Ο φλοιός του πορτοκαλιού δίνει πολύ ωραίο άρωμα αν τον τρίψεις μέσα στο φαγητό. (= φλούδα)*

η **φλοκάτη** (της φλοκάτης) ΟΥΣ.: η φλοκάτη είναι ένα μαλακό χαλί με μακρύ χνούδι, που χρησιμοποιείται κυρίως στα χωριά (= βελαντζά): *Όλο το σπίτι στο χωριό είναι στρωμένο με φλοκάτες.*

⚠ Η λέξη φλοκάτη δεν έχει γενική στον πληθυντικό αριθμό.

η **φλούδα** (της φλούδας) ΟΥΣ.: η φλούδα είναι το σκληρό υλικό που σκεπάζει το εξωτερικό μέρος των καρπών: *Αφαιρέστε με το μαχαίρι τη φλούδα του μήλου.*

⚠ Η λέξη φλούδα δεν έχει γενική στον πληθυντικό αριθμό.

το **φλούδι** (του φλουδιού, των φλουδιών) ΟΥΣ.: είναι ό,τι και η φλούδα: *Το αχλάδι τρώγεται και με το φλούδι του.*

η **φλουαρία** (της φλουαρίας) ΟΥΣ.: η φλουαρία είναι αυτό που κάνει κάποιος όταν μιλάει γρήγορα και συνεχώς για ασήμαντα πράγματα (= πολυλογία): *Με τρέλανε με τη φλουαρία του.*

⚠ Η λέξη φλουαρία δεν έχει πληθυντικό αριθμό.

ο **φλύαρος**, η **φλύαρη**, το **φλύαρο** ΕΠΙΘ.:

1. όταν κάποιος είναι φλύαρος, μιλάει πολύ, χωρίς να λέει κάτι σημαντικό (= πολυλογάς ≠ λιγομίλητος, λιγόλογος): *Επειδή η νύμφη Ηχώ ήταν πολύ φλύαρη, οι θεοί την τιμώρησαν να μην μπορεί να μιλήσει, παρά να επαναλαμβάνει την τελευταία λέξη που άκουγε από τον καθένα.*

2. όταν ένα κείμενο είναι φλύαρο, είναι γραμμένο με περισσότερα λόγια από όσο χρειάζεται (≠ σύντομος): *Η έκθεσή σου είναι φλύαρη με πολλές επαναλήψεις και αοριστίες.*

φλουαρώ (φλουάρησα) ΡΗΜ.: φλουαρεί όποιος λέει πολλά και ασήμαντα λόγια: *Φλουαρούσε πολλή ώρα στο τηλέφωνο.*

ο **φλώρος** (του φλώρου, των φλώρων) ΟΥΣ.:

1. ο φλώρος είναι ένα μικρό πουλί με πολύχρωμα φτερά, που κελαηδάει πολύ ωραία: *Στο σπίτι έχουμε δύο πουλάκια στο κλουβί, μια καρδερίνα και ένα φλώρο.*

2. (ΜΕΙΩΤ.) φλώρο λέμε τον καλομαθημένο νεαρό που τον ενδιαφέρει μόνο το ντύσιμο, τα αυτοκίνητα και ό,τι λέει η μόδα: *Ο καπουτσίνο είναι καφές για τους φλώρους, οι μάγκες πίνουν φραπέ.*

φοβάμαι (φοβήθηκα, φοβισμένος) ΡΗΜ.:

1. φοβάμαι κάτι ή φοβάμαι να κάνω κάτι σημαίνει ότι νιώθω φόβο μήπως μου συμβεί κάτι κακό: *Φοβάται να κοιμηθεί μόνη της τα βράδια.*

/ *Δεν ταξιδεύει με αεροπλάνο γιατί το φοβάται.*

2. όταν φοβόμαστε για κάποιον άλλο, νιώθουμε ανησυχία μήπως του συμβεί κάτι κακό (= ανησυχώ, αγωνιώ): *Φοβάται για το μέλλον των παιδιών της.*

3. όταν φοβάμαι ότι θα γίνει κάτι δυσάρεστο, νιώθω ότι θα γίνει (= υποψιάζομαι, υποπτεύομαι): *Φοβάμαι ότι δε θα πετύχω στις εξετάσεις. / Φοβάται ότι δε θα προλάβει να πάρει σύνταξη.*

ΕΚΦΡ. φοβάμαι και τη σκιά μου

φοβάμαι και τη σκιά μου ΕΚΦΡ.: το λέμε για κάποιον που είναι πολύ φοβητσιάρης (= τρέμω και τη σκιά μου): *Μην περιμένεις να δείξει θάρρος, αυτός φοβάται και τη σκιά του.*

φοβερά ΕΠΙΡΡ.: όταν λέμε φοβερά, εννοούμε πολύ καλά ή πολύ ωραία (= καταπληκτικά): *Η ομάδα μας έπαιξε φοβερά στο πρώτο ημίχρονο και έβαλε τρία γκολ.*

η **φοβέρα** (της φοβέρας) ΟΥΣ.: η φοβέρα είναι η απειλή: *Με τις φοβέρες δε θα τον κάνεις να ησυχάσει.*

⚠ Η λέξη φοβέρα δεν έχει γενική στον πληθυντικό αριθμό.

φοβερίζω (φοβέρισα) ΡΗΜ.: κάποιος μας φοβερίζει όταν λέει ότι θα μας κάνει κακό, για να φοβηθούμε (= απειλώ, τρίζω τα δόντια): *"Θα δεις τι θα σου κάνω!" τον φοβέρισε. / Ο καθηγητής τον φοβέρισε με τιμωρία.*

ο **φοβερός**, η **φοβερή**, το **φοβερό** ΕΠΙΘ.:

1. όταν κάτι είναι φοβερό, είναι πολύ κακό ή δυσάρεστο (= τρομακτικός, φρικτός): *Μετά το σεισμό περάσαμε μια φοβερή νύχτα μέσα στο φόβο.*

2. φοβερό λέμε κάτι όταν έχει μεγάλη δύναμη ή ένταση: *Ξέσπασε τότε ένας φοβερός καβγάς μεταξύ τους. (= τρομερός) / Με βασάνιζε ένας φοβερός πονόδοντας. (= ανυπόφορος)*

3. (ΑΝΕΠΙΣ.) φοβερό λέμε κάποιον ή κάτι όταν μας αρέσει πάρα πολύ (= εξαιρετικός, καταπληκτικός): *Είναι φοβερός τερματοφύλακας!*

ο **φοβητσιάρης**, η **φοβητσιάρα**, το **φοβητσιάρικο** ΕΠΙΘ.: όταν κάποιος είναι φοβητσιάρης, φοβάται πολύ εύκολα (= δειλός ≠ άφοβος): *Δε θέλει να πάει στον οδοντίατρο, γιατί είναι πολύ φοβητσιάρα.*

φοβίζω (φόβισα, φοβισμένος) ΡΗΜ.:

1. όταν κάποιος ή κάτι μας φοβίζει, μας προκαλεί φόβο ή ανησυχία (= τρομάζω): *Οι αλλαγές στις εξετάσεις φοβίζουν τους υποψηφίους.*

2. **φοβίζει** 3^ο ΠΡ.: όταν κάτι μας φοβίζει, μας κάνει να χάσουμε την αισιοδοξία μας: *Θα αγωνιστεί χωρίς να τη φοβίζουν τα εμπόδια.*

ο **φόβος** (του φόβου, των φόβων) ΟΥΣ.:

1. ο φόβος είναι το δυσάρεστο αίσθημα που νιώθουμε όταν πιστεύουμε ότι βρισκόμαστε σε κίνδυνο (= τρόμος): *Ο φόβος που ένιωσα όταν με σημάδεψε με το όπλο δεν περιγράφεται!*

2. ο φόβος είναι η σκέψη που κάνουμε ότι μπορεί να γίνει κάτι που δε θέλουμε (= αγωνία, ανησυχία): *Λένε ότι από το φόβο του αλκοτέστ πολλοί οδηγοί έχουν γίνει πιο προσεκτικοί.*

3. υπάρχει φόβος όταν είναι πιθανό να γίνει κάτι κακό (= κίνδυνος): *Υπάρχει φόβος να γκρεμιστεί το κτίριο αν δεν εφαρμοστούν οι οδηγίες του μηχανικού.*

ο φοίνικας (του φοίνικα, των φοινίκων) ουσ.: ο φοίνικας είναι ένα δέντρο που μεγαλώνει κυρίως στις ζεστές χώρες και που, αντί για κλαδιά, έχει πολύ μεγάλα φύλλα που φυτρώνουν στην κορυφή του: *Εξωτικές παραλίες με φοίνικες.*

η φοινικιά (της φοινικιάς, των φοινικιών) ουσ.: έτσι λέγεται αλλιώς το δέντρο φοίνικας: *Στην κοιλιά απλώνονται φοινικίες και μπανανιές που φτάνουν μέχρι τη χρυσαφένια αμμουδιά.*

ο φοιτητής (του φοιτητή, των φοιτητών), **η φοιτήτρια** (της φοιτήτριας, των φοιτητριών) ουσ.: ο φοιτητής είναι αυτός που σπουδάζει στο πανεπιστήμιο: *Είναι φοιτήτρια στην ιατρική σχολή.*

ο φονιάς (του φονιά, των φονιάδων), **η φόνισσα** (της φόνισσας) ουσ. (ΑΝΕΠΙΣ.): ο φονιάς είναι ο δολοφόνος: *Καταριέται το φονιά του παιδιού της.*

ο φόνος (του φόνου, των φόνων) ουσ.: ο φόνος είναι το να σκοτώσει κάποιος κάποιον (= δολοφονία): *Το δικαστήριο τον έκρινε ένοχο για φόνο.*

η φορά (της φοράς, των φορές) ουσ.: **1.** όταν μιλάμε για τη φορά που έγινε κάτι, μιλάμε για μια ορισμένη περίπτωση που έγινε: *Είναι η τρίτη φορά που του τηλεφωνώ και δεν απαντά. / Έχω δει αυτήν την ταινία πολλές φορές.*

2. όταν λέμε ότι κάτι γίνεται τόσες φορές μέσα σε ένα ορισμένο χρονικό διάστημα, δηλώνουμε πόσο συχνά γίνεται: *Λούζεται τρεις φορές την εβδομάδα. / Πηγαίνει στο χωριό του δύο φορές το χρόνο.*

3. η φορά είναι η κατεύθυνση προς την οποία κινείται κάτι: *Το παιχνίδι συνεχίζεται με τη φορά του ρολογιού.*

ΕΚΦΡ. μια φορά κι έναν καιρό

η φόρα (της φόρας) ουσ.:

1. η φόρα είναι η κίνηση που γίνεται με μεγάλη ταχύτητα ή δύναμη: *Ένα αυτοκίνητο πέρασε με φόρα από δίπλα μου και παρά λίγο να με χτυπήσει. (= ταχύτητα) / Χτύπησε με φόρα στο τζάμι και τραυματίστηκε στο κεφάλι. (= δύναμη)*

2. λέμε ότι ένας αθλητής παίρνει φόρα όταν κάνει τις απαραίτητες κινήσεις που θα του επιτρέψουν να κάνει ένα μεγάλο άλμα ή να ρίξει το ακόντιο ή τη σφαίρα πολύ μακριά: *Οι αθλητές παίρνουν φόρα για να ρίξουν μακριά το ακόντιο.*

⚠ Η λέξη φόρα δεν έχει πληθυντικό αριθμό.

ΕΚΦΡ. βγάζω τα άπλυτα στη φόρα, βγαίνει στη φόρα, κόβω τη φόρα

η φοράδα (της φοράδας, των φοράδων) ουσ.:

1. η φοράδα είναι το θηλυκό άλογο: *Η φοράδα γέννησε τρία πουλαράκια.*

2. (ΜΕΙΩΤ.) φοράδα λέμε μια ψηλή και άχαρη γυναίκα (= αλόγα): *Σαν φοράδα είναι! Κοίτα πόσο άχαρα περπατάει!*

φοράω/φορώ (φόρεσα), **φοριέμαι** (φορέθηκα, φορεμένος) ΡΗΜ.:

1. όταν φοράμε κάτι, βάζουμε ή έχουμε πάνω στο σώμα μας ένα ρούχο, ένα κόσμημα ή παπούτσια: *Φορούσε ένα μαύρο μεταξωτό φόρεμα. / Φόρεσε τα γυαλιά της για να διαβάσει την εφημερίδα. (= βάζω ≠ βγάζω)*

2. **φοριέται** ΠΑΘ. 3^ο ΠΡ.: λέμε ότι ένα ρούχο ή κάτι άλλο φοριέται όταν είναι στη μόδα (= είναι της μόδας): *Φέτος θα φορεθούν τα φαρδιά παντελόνια.*

το φορείο (του φορείου, των φορείων) ουσ.:

1. το φορείο είναι ένα μακρύ κομμάτι από σκληρό ύφασμα στερεωμένο σε δύο μεταλλικούς σωλήνες, που το χρησιμοποιούμε για να μεταφέρουμε τραυματισμένους ή αρρώστους: *Οι νοσοκόμοι ανοίγουν τις πόρτες του ασθενοφόρου και κουβαλάνε στα χέρια το φορείο με τον τραυματία.*

2. το φορείο είναι ένα κρεβάτι με ρόδες που το χρησιμοποιούν στα νοσοκομεία για να μετακινούν τραυματισμένους ή αρρώστους: *Ο νοσοκόμος έσυρε το φορείο με τον άρρωστο μέχρι το θάλαμο του χειρουργείου.*

το φόρεμα (του φορέματος, των φορεμάτων) ουσ.: το φόρεμα είναι γυναικείο ρούχο που σκεπάζει το σώμα και μέρος από τα πόδια (= φουστάνι): *Φορούσε ένα μαύρο βραδινό φόρεμα και ψηλές γόβες.*

η φορεσιά (της φορεσιάς, των φορεσιών) ουσ. (ΑΝΕΠΙΣ.): η φορεσιά είναι τα ρούχα που φοράει κάποιος σε μια ορισμένη περίπτωση (= στολή, ενδυμασία): *Οι χορευτές φορούσαν ρώσικες παραδοσιακές φορεσιές.*

ο φορητός, η φορητή, το φορητό ΕΠΙΘ.: όταν μία συσκευή είναι φορητή, μπορούμε να τη μεταφέρουμε μαζί μας: *Στο κάμπινγκ είχαμε μια μικρή φορητή τηλεόραση. / Όταν ταξιδεύω, παίρνω πάντα μαζί μου το φορητό υπολογιστή μου.*

η φόρμα (της φόρμας) ουσ.:

1. η φόρμα είναι η εξωτερική μορφή κάποιου πράγματος (= σχήμα): *Τα πάνινα παπούτσια ξεχειλώνουν εύκολα και χάνουν τη φόρμα τους.*

2. η φόρμα είναι ένα βαθύ σκεύος μέσα στο οποίο χύνουμε ζύμη, κρέμα κτλ. που, όταν ψηθεί, παίρνει το σχήμα του: *Έβγαλε το κέικ από τη φόρμα.*

3. η φόρμα είναι η καλή υγεία και η καλή διάθεση που έχει κάποιος: *Με την πρωινή γυμναστική είμαι όλη την ημέρα σε φόρμα.*

4. η φόρμα είναι τα ειδικά ρούχα που φοράει κάποιος όταν κάνει γυμναστική: *Φόρεσα τη φόρμα μου για να πάω για τζόκιγκ.*

5. η φόρμα είναι ένα ρούχο για μωρά που καλύπτει όλο το σώμα και τα πόδια τους (= φορμάκι): *Τα μωρά τους δύο πρώτους μήνες φοράνε μόνο φόρμες.*

⚠ Η λέξη φόρμα δεν έχει γενική στον πληθυντικό αριθμό.

ο φόρος (του φόρου, των φόρων) ΟΥΣ.: ο φόρος είναι τα χρήματα που πρέπει να πληρώνουμε στο κράτος για τα χρήματα που κερδίζουμε ή για τα προϊόντα που αγοράζουμε: *Σε κανέναν δεν αρέσει να πληρώνει φόρους. / Αύξηση στους φόρους των τσιγάρων.*

ο φορτηγατζής (του φορτηγατζή, των φορτηγατζήδων), η **φορτηγατζού** (της φορτηγατζούς) ΟΥΣ. (ΑΝΕΠΙΣ.): ο φορτηγατζής είναι ο ιδιοκτήτης φορτηγού ή ο οδηγός φορτηγού: *Ο φορτηγατζήδες οδηγούν πολλές ώρες την ημέρα.*

το φορτηγό (του φορτηγού, των φορτηγών) ΟΥΣ.:

1. το φορτηγό είναι ένα μεγάλο αυτοκίνητο που το χρησιμοποιούμε για να μεταφέρουμε αντικείμενα, εμπορεύματα κτλ.: *Στην οικοδομή έφτασαν δύο φορτηγά με άμμο.*

2. φορτηγό είναι το πλοίο που χρησιμοποιείται για να μεταφέρει εμπορεύματα: *Βυθίστηκε ένα φορτηγό πλοίο στον Ατλαντικό ωκεανό λόγω της μεγάλης κακοκαιρίας.*

το φορτίο (του φορτίου, των φορτίων) ΟΥΣ.:

1. το φορτίο είναι μεγάλη ποσότητα από κάτι που το μεταφέρει άνθρωπος ή ένα μέσο συγκοινωνίας: *Ήμασταν πίσω από ένα φορτηγό που κουβαλούσε ένα φορτίο με πατάτες.*

2. φορτίο λέμε κάθε πρόβλημα που μας δημιουργεί δυσκολίες: *Μετά το θάνατο του άντρα της όλο το φορτίο της οικογένειας έπεσε πάνω της. (= βάρος)*

φορτώνω (φόρτωσα), **φορτώνομαι** (φορτώθηκα, φορτωμένος) ΡΗΜ.:

1. φορτώνω όταν βάζω μεγάλη ποσότητα από κάτι πάνω σε μέσο συγκοινωνίας ή σε άνθρωπο για να το μεταφέρει (≠ ξεφορτώνω): *Φορτώσαμε τις βαλίτσες στο αυτοκίνητο. / Με φόρτωσε με τις βαριές σακούλες.*

2. φορτώνω σε κάποιον κάτι δυσάρεστο όταν του λέω να αναλάβει αυτός να το κάνει ή να το αντιμετωπίσει: *Του φόρτωσαν όλο το φταίξιμο. (= ρίχνω) / Δεν είναι δίκαιο να φορτώνομαι εγώ τα δικά σου λάθη.*

3. **φορτώνει** ΕΝΕΡΓ. 3^ο ΠΡ.: όταν ένα πλοίο ή αεροπλάνο φορτώνει, βάζουμε σε αυτό αγαθά για να τα μεταφέρει: *Το πλοίο θα φορτώσει πετρέλαιο στο επόμενο λιμάνι.*

4. **φορτώνομαι** ΠΑΘ.: λέμε ότι φορτώνομαι σε κάποιον όταν τον ενοχλώ για να πετύχω κάτι: *Μου φορτώθηκε να βγούμε το βράδυ για φαγητό.*

ΕΚΦΡ. τα φορτώνω στον κόκορα

το φουγάρο (του φουγάρου, των φουγάρων) ΟΥΣ.:

1. το φουγάρο είναι ένας φαρδύς σωλήνας από μέταλλο στην κορυφή συνήθως πλοίου ή εργοστασίου που αφήνει τον καπνό από τη μηχανή να βγει έξω: *Το πλοίο έβγαζε από το φουγάρο του μαύρο καπνό.*

2. φουγάρο λέμε τον άνθρωπο που καπνίζει πάρα πολύ: *Τι φουγάρο είναι αυτός, καπνίζει δύο πακέτα τσιγάρα την ημέρα!*

ο φουκαράς (του φουκαρά, των φουκαράδων), η **φουκαρού** (της φουκαρούς) ΟΥΣ. (ΑΝΕΠΙΣ.): λέμε φουκαρά κάποιον όταν τον λυπόμαστε για την κακή του τύχη και τις δυσκολίες που περνάει (= κακόμοιρος, δύστυχος): *Είναι φτωχοί και άστεγοι, οι φουκαράδες.*

το φουλάρι (του φουλαριού, των φουλαριών) ΟΥΣ.: το φουλάρι είναι ένα μαντίλι που το φοράμε στο λαιμό για ομορφιά: *Μέσα από το πουκάμισο είχε δέσει ένα μεταξωτό φουλάρι.*

η φούντα (της φούντας) ΟΥΣ.: η φούντα είναι πολλές κλωστές ενωμένες έτσι ώστε να σχηματίζουν μια μικρή σφαίρα, η οποία συνήθως κρέμεται από ρούχα, καπέλα, κουρτίνες κτλ.: *Οι Γάλλοι ναύτες φοράνε άσπρο μπερέ με κόκκινη φούντα.*

⚠ Η λέξη φούντα δεν έχει γενική στον πληθυντικό αριθμό.

ΕΚΦΡ. δουλειές με φούντες

το φουντούκι (του φουντουκιού, των φουντουκιών) ΟΥΣ.: το φουντούκι είναι ο σκληρός καρπός της φουντουκιάς, που έχει στρογγυλό σχήμα και τον τρώμε σκέτο ως ξηρό καρπό ή τον βάζουμε σε σοκολάτα ή άλλα γλυκά: *Σοκολατάκια με φουντούκια.*

φουντώνω (φούντωσα, φουντωμένος) ΡΗΜ.:

1. **φουντώνει** 3^ο ΠΡ.: φουντώνει ένα φυτό όταν τα φύλλα του γίνονται πιο πυκνά: *Μπήκε η άνοιξη και φούντωσε η τριανταφυλλιά μας.*

2. **φουντώνει** 3^ο ΠΡ.: λέμε ότι κάτι φουντώνει όταν αποκτά μεγαλύτερη δύναμη ή ένταση: *Έριξαν ξερά χόρτα και φούντωσε κι άλλο η φωτιά. (= δυναμώνω) / Φούντωσε η ζήλια ανάμεσα στα δύο αδέρφια. (= ανάβω)*

3. **φουντώνει** 3^ο ΠΡ.: το δέρμα μας φουντώνει όταν γίνεται κόκκινο: *Φούντωσαν τα σπυράκια του.*

4. λέμε ότι κάποιος φουντώνει όταν θυμώνει πάρα πολύ (= εξοργίζομαι): *Φούντωσε για τα καλά με όσα άκουσε και ήταν έτοιμος για καβγά.*

ο φουντωτός, η φουντωτή, το φουντωτό ΕΠΙΘ.: όταν κάτι είναι φουντωτό, έχει πολλά και πυκνά φύλλα ή τρίχες: *Κάθισε να ξεκουραστεί στον ίσκιο μιας φουντωτής νεραντζιάς. / Ο σκύουρος είναι ένα μικρό τρωκτικό με μακριά φουντωτή ουρά.*

το φούξια ΟΥΣ.: το φούξια είναι το πολύ έντονο ροζ χρώμα: *Το φούξια θα κυριαρχήσει φέτος το καλοκαίρι.*

⚠ Η λέξη φούξια δεν κλίνεται.

ο **φούξια**, η **φούξια**, το **φούξια** ΕΠΙΘ.: όταν κάτι είναι φούξια, έχει ένα πολύ έντονο ροζ χρώμα: *Φορούσε μια καλοκαιρινή φούξια μπλούζα.*

⚠ Η λέξη φούξια δεν κλίνεται.

ο **φούρναρης** (του φούρναρη, των φουρνάρηδων), η **φουρνάρισσα** (της φουρνάρισσας) ΟΥΣ.: ο φούρναρης είναι αυτός που το επάγγελμά του είναι να φτιάχνει ή να πουλάει ψωμί και άλλα προϊόντα που γίνονται από αλεύρι (= αρτοποιός): *Παλιότερα, ο μπακάλης και ο φούρναρης γνώριζαν τον κάθε πελάτη τους προσωπικά.*

φουρνίζω (φούρνισα), **φουρνίζομαι** (φουρνίστηκα, φουρνισμένος) ΡΗΜ.: όταν φουρνίζουμε κάτι, το βάζουμε στο φούρνο για να ψηθεί (≠ ξεφουρνίζω): *Οι νοικοκυρές ζύμωναν τα κουλούρια και τα φούρνιζαν στο φούρνο της γειτονιάς.*

ο **φούρνος** (του φούρνου, των φούρνων) ΟΥΣ.: **1.** ο φούρνος είναι το μαγαζί στο οποίο φτιάχνεται και πουλιέται ψωμί, κουλουράκια κτλ.: *Σε πολλές πόλεις ο φούρνος παραμένει σημείο συνάντησης των κατοίκων της γειτονιάς.*

2. ο φούρνος είναι μια ηλεκτρική συσκευή με μια πόρτα που ανοίγει, μέσα στην οποία βάζουμε διάφορα φαγητά για να τα ψησουμε: *Ζέστανε το φαγητό στο φούρνο πριν το σερβίρεις. / Ψήνετε το κέικ στο φούρνο στους 180 βαθμούς Κελσίου.*

3. φούρνο λέμε τον πολύ ζεστό χώρο: *Το δωμάτιο έγινε φούρνος με τη σόμπα.*

η **φουρτούνα** (της φουρτούνας) ΟΥΣ.:

1. όταν έχει φουρτούνα, φυσάει δυνατός άνεμος και η θάλασσα έχει μεγάλα κύματα (= θαλασσοταραχή, τρικυμία): *Όπως λένε, ο καλός ο καπετάνιος στη φουρτούνα φαίνεται.*

2. φουρτούνα λέμε κάτι που φέρνει μεγάλη ταλαιπωρία: *Τον τελευταίο καιρό το μαγαζί δεν πάει καλά και έχει μεγάλες φουρτούνες.*

⚠ Η λέξη φουρτούνα δεν έχει γενική στον πληθυντικό αριθμό.

φουρτουνιάζω (φουρτουνιάσα, φουρτουνιασμένος) ΡΗΜ.:

1. **φουρτουνιάζει** 3^ο ΠΡ.: φουρτουνιάζει η θάλασσα όταν έχει φουρτούνα: *Την αγαπούσε τη θάλασσα ακόμα και όταν φουρτουνιάζε και άφριζε.*

2. φουρτουνιάζει κάποιος όταν νιώθει ταραχή και θυμό: *Όταν τους είδε ο γέροντας, φουρτουνιάσε και αγρίεψε.*

η **φούσκα** (της φούσκας) ΟΥΣ.:

1. η φούσκα είναι καθετί που είναι σφαιρικό και έχει μέσα αέρα: *Ξέρεις να κάνεις φούσκες με την τσίχλα; / Πατούσε με δύναμη τη φούσκα της κόρνας για να τρομάξει τα γατιά.*

2. (ΜΕΙΣΩΤ.) φούσκα λέμε καθετί που παρουσιάζεται ως σοβαρό ή σημαντικό και τελικά αποδεικνύεται ασήμαντο ή ψεύτικο: *Η υπόθεση ήταν μια φούσκα.*

⚠ Η λέξη φούσκα δεν έχει γενική στον πληθυντικό αριθμό.

η **φουσκάλα** (της φουσκάλας) ΟΥΣ.:

1. η φουσκάλα είναι ένα σημείο στο δέρμα μας που φουσκώνει κι έχει μέσα υγρό: *Με χτύπησαν τα παπούτσια και μου έκαναν φουσκάλες.*

2. η φουσκάλα είναι οι μικρές μπάλες αέρα που σχηματίζονται πάνω ή μέσα σε κάποιο υγρό: *Κάνει ωραίο καφέ, με καϊμάκι και πολλές φουσκάλες.*

⚠ Η λέξη φουσκάλα δεν έχει γενική στον πληθυντικό αριθμό.

φουσκώνω (φούσκωσα, φουσκωμένος) ΡΗΜ.:

1. όταν φουσκώνουμε κάτι ή όταν κάτι φουσκώνει, το γεμίζουμε με αέρα ώστε να γίνει μεγαλύτερο (≠ ξεφουσκώνω): *Φούσκωσε το λάστιχο του ποδηλάτου με την τρομπά. / Φούσκωσε το μπαλόνι κι αυτό ανέβηκε ψηλά.*

2. λέμε ότι φουσκώνουμε κάτι όταν το κάνουμε να φαίνεται πιο μεγάλο ή πιο σοβαρό από ό,τι είναι (= μεγαλοποιώ): *Τη φούσκωσε την ιστορία για να τον πιστέψουμε.*

3. λέμε ότι φουσκώνουμε κάτι όταν αυξάνουμε πολύ τις τιμές: *Τα ξενοδοχεία φουσκώνουν τις τιμές τους το καλοκαίρι.*

4. **φουσκώνει** 3^ο ΠΡ.: όταν κάτι φουσκώνει, γίνεται πιο μεγάλο σε όγκο: *Το πάτωμα φούσκωσε από την υγρασία. / Το ποτάμι φούσκωσε και ξεχείλισε. / Φούσκωσε η κοιλιά μου από το πολύ φαγητό. (= πρήζομαι)*

ΕΚΦΡ. φουσκώνω σαν παγόνι

φουσκώνω σαν παγόνι ΕΚΦΡ. (ΑΝΕΠΙΣ.): λέμε ότι κάποιος φουσκώνει σαν παγόνι όταν καμαρώνει πάρα πολύ για κάτι (= κορδώνομαι): *Μια καλή κουβέντα να του πεις και φουσκώνει σαν παγόνι.*

η **φούστα** (της φούστας) ΟΥΣ.: η φούστα είναι γυναικείο ρούχο που κρέμεται από τη μέση και δεν ενώνεται στα πόδια: *Φορούσε μια φούστα μέχρι το γόνατο.*

⚠ Η λέξη φούστα δεν έχει γενική στον πληθυντικό αριθμό.

η **φουστανέλα** (της φουστανέλας) ΟΥΣ.: η φουστανέλα είναι μια άσπρη φούστα με πολλές πιέτες, που τη φοράνε οι Έλληνες άντρες ως κομμάτι της εθνικής παραδοσιακής στολής τους: *Στις εθνικές γιορτές τα ελληνόπουλα ντύνονται τσολιάδες και φοράνε φουστανέλα και τσαρούχια.*

⚠ Η λέξη φουστανέλα δεν έχει γενική στον πληθυντικό αριθμό.

το **φουστάνι** (του φουστανιού, των φουστανιών) ΟΥΣ.: φουστάνι λέμε αλλιώς το φόρεμα: *Μόνο οι γυναίκες φοράνε φουστάνια, εσύ είσαι άντρας!*

η **φούχτα** (της φούχτας, των φουχτών) ΟΥΣ. (ΑΝΕΠΙΣ.): η χούφτα: *Τι κρατάς σφιχτά μέσα στη φούχτα σου και το κρύβεις;*

το **φράγγο** (του φράγκου, των φράγκων) ουσ.:

1. το φράγγο ήταν το νόμισμα που χρησιμοποιούσαν σε ορισμένες ευρωπαϊκές χώρες πριν από το ευρώ: *Όταν ταξίδευες στη Γαλλία πριν από δέκα χρόνια, έπρεπε να έχεις γαλλικά φράγκα.*

2. φράγκα ΠΛΗΘ. (ΑΝΕΠΙΣ.): όταν λέμε φράγκα, εννοούμε λεφτά: *Αν δε δουλέψεις, δε βγάζεις φράγκα!*

το **φράγμα** (του φράγματος, των φραγμάτων) ουσ.: το φράγμα είναι ένα τείχος που χτίζουν οι άνθρωποι για να εμποδίσουν το νερό να περάσει σε μια περιοχή: *Η λίμνη Πλαστήρα είναι τεχνητή και δημιουργήθηκε από το φράγμα του Ταυρωπού.*

φράζω (έφραξα), **φράζομαι** (φράχτηκα, φραγμένος) ΡΗΜ.:

1. όταν φράζουμε ένα χώρο, χτίζουμε τοίχο ή φράχτη γύρω από αυτόν (= περιφράζω): *Έφραξαν το οικόπεδο με συρματοπλέγμα και φύτεψαν λεύκες γύρω γύρω.*

2. όταν φράζουμε ένα δρόμο, βάζουμε εμπόδια για να μην περάσει κανείς από εκεί (= αποκλείω, κλείνω): *Οι απεργοί έφραξαν το δρόμο που οδηγούσε στο υπουργείο.*

3. φράζουμε ένα άνοιγμα ή ένα άνοιγμα φράζει σημαίνει ότι δεν μπορεί να περάσει τίποτα μέσα από εκεί (= μπουκλώνω, βουλώνω): *Αφού τον έδεσαν στο κάθισμα, του έφραξαν το στόμα με ταινία. / Έφραξαν οι αποχετεύσεις από το νερό της βροχής.*

φρακάρω (φράκακα και φρακάρισα, φρακαρισμένος) ΡΗΜ. (ΑΝΕΠΙΣ.):

1. φρακάρουμε κάπου όταν συναντάμε εμπόδιο και δεν μπορούμε να προχωρήσουμε (= ακινητοποιούμαι, κολλάω): *Φρακάρουμε στην εθνική οδό από την πολλή κίνηση.*

2. φρακάρει 3^ο ΠΡ.: κάτι φρακάρει όταν δε δουλεύει, επειδή κάτι δεν το αφήνει να κουνηθεί (= μαγκώνει, σφηνώνει): *Φράκαρε το συρτάρι και δεν ανοίγει.*

το **φράκο** (του φράκου, των φράκων) ουσ.: το φράκο είναι επίσημο αντρικό κουστούμι με πολύ μακρύ σακάκι: *Όλοι οι άνδρες φορούσαν φράκο στη δεξίωση του πρέσβη.*

η **φράντζα** (της φράντζας, των φραντζών) ουσ.: η φράντζα είναι μία τούφα μαλλιών που σκεπάζει το μέτωπο, συνήθως στο πλάι: *Οι κομμωτές προτείνουν κούρεμα με φράντζα.*

η **φραντζόλα** (της φραντζόλας) ουσ.: η φραντζόλα είναι ένα μεγάλο μακρόστενο ψωμί, που το κόβουμε σε φέτες για να το φάμε: *Έφαγε μια ολόκληρη φραντζόλα μόνος του!*

⚠ Η λέξη φραντζόλα δεν έχει γενική στον πληθυντικό αριθμό.

η **φράουλα** (της φράουλας) ουσ.: η φράουλα είναι μικρός κόκκινος καρπός με μαύρους σπόρους στην επιφάνειά του και ωραίο άρωμα, που τον τρώμε σαν φρούτο: *Φράουλες με σαντιγί. / Παγωτό με γεύση φράουλας.*

⚠ Η λέξη φράουλα δεν έχει γενική στον πληθυντικό αριθμό.

η **φράση** (της φράσης, των φράσεων) ουσ. (ΓΡΑΜΜ.): η φράση αποτελείται από δύο ή περισσότερες λέξεις, που συνήθως χρησιμοποιούνται μαζί και έχουν ένα ορισμένο νόημα: *Το σύνολο λέξεων "με το μολύβι" είναι μια προθετική φράση.*

ο **φράχτης** (του φράχτη, των φραχτών) ουσ.: ο φράχτης είναι μια όρθια και επίπεδη κατασκευή από ξύλο ή σύρμα γύρω από ένα χώρο ή ένα κτίριο: *Πήδηξε το φράχτη και μπήκε στην αυλή.*

φρενάρω (φρέναρα και φρενάρισα) ΡΗΜ.:

1. όταν φρενάρουμε, πατάμε το φρένο για να σταματήσει ή για να μειώσει ταχύτητα το αυτοκίνητο, το ποδήλατο κτλ.: *Φρέναρε λίγο πριν τη στροφή. / Φρέναρε την τελευταία στιγμή για να μην τρακάρει.*

2. κάτι φρενάρει κάτι άλλο όταν το εμποδίζει να αναπτυχθεί, να εξελιχθεί κτλ.: *Τα χρέη της χώρας φρενάρουν την οικονομική της ανάπτυξη.*

το **φρένο** (του φρένου, των φρένων) ουσ.: το φρένο είναι το εξάρτημα του αυτοκινήτου, του ποδηλάτου κτλ. που το κάνει να σταματάει ή να κινείται με μικρότερη ταχύτητα: *Τα φρένα χάλασαν και το αυτοκίνητο έπεσε με ταχύτητα πάνω στο φράχτη.*

ο **φρέσκος**, η **φρέσκια**, το **φρέσκο** ΕΠΙΘ.:

1. όταν ένα φαγητό είναι φρέσκο, έχει ετοιμαστεί πριν από λίγο (≠ μαγειρισμένος): *Το γαλακτομπούρεκο είναι φρεσκοτότατο, μόλις βγήκε από το φούρνο!*

2. όταν τα τρόφιμα είναι φρέσκα, δεν είναι κατεψυγμένα ούτε έχουν συντηρητικά (= νωπός): *Δε βρήκα φρέσκα φασολάκια και αγόρασα κατεψυγμένα.*

3. όταν κάτι είναι φρέσκο, δεν έχει ακόμη ξεραθεί ή στεγνώσει: *Έκοψα φρέσκα κρεμμυδάκια για τη σαλάτα. (= χλωρός ≠ ξερός) / Πρόσεχε, γιατί η μογιό είναι φρέσκια και λερώνει.*

4. φρέσκο λέμε κάποιον ή κάτι που έχει γίνει ή έχει εμφανιστεί πριν από λίγο: *Είναι φρέσκος στη δουλειά και δεν έχει ακόμη μεγάλη εμπειρία. (= καινούριος) / Είναι πάντα ενημερωμένος για τα πιο φρέσκα βιβλία της αγοράς. (= πρόσφατος)*

5. λέμε για κάποιον ότι είναι φρέσκος όταν φαίνεται να έχει μεγάλη ζωντάνια και καλή διάθεση (= κεφάτος, ορεξάτος): *Φρέσκο σε βλέπω πρωί πρωί!*

η **φρίκη** (της φρίκης) ουσ.:

1. η φρίκη είναι ο φόβος, η αναστάτωση και η ανατριχίλα που μας προκαλεί ένα πολύ δυσάρεστο γεγονός: *Με φρίκη ακούγαμε την περιγραφή του φόνου.*

2. (ΜΕΙΩΤ.) λέμε ότι κάτι είναι φρίκη όταν δε μας αρέσει καθόλου (= χάλια, απελπισία): *Η φωνή της όταν τραγουδάει είναι φρίκη.*

⚠ Η λέξη φρίκη δεν έχει πληθυντικό αριθμό.

ο **φρικτός**, η **φρικτή**, το **φρικτό** και ο **φριχτός**, η **φριχτή**, το **φριχτό** ΕΠΙΘ.:

1. όταν κάτι είναι φρικτό, μας προκαλεί φόβο, αναστάτωση και ανατριχίλα (= φοβερός, ανατριχιαστικός, φρικιαστικός): *Βρήκε φρικτό θάνατο από νάρκη. / Πέρασε φρικτά βασανιστήρια στην εξορία.*

2. φρικτό λέμε κάτι όταν δεν μπορούμε να το αντέξουμε, συνήθως γιατί έχει μεγάλη δύναμη ή ένταση (= αβάσταχτος, ανυπόφορος): *Υποφέρει από φρικτούς πονοκεφάλους.*

3. φρικτό λέμε κάποιον ή κάτι που δε μας αρέσει καθόλου ή μας ενοχλεί (= απαίσιος): *Καλύτερα να μην τραγουδήσει, έχει φρικτή φωνή!*

ο **φριχτός**, η **φριχτή**, το **φριχτό** ΕΠΙΘ. ⇒ **φρικτός**

φρόνιμα ΕΠΙΡΡ.: όταν κάποιος κάθεται φρόνιμα, κάθεται χωρίς να κάνει φασαρία και κάνει αυτό που του λένε (= ήσυχος): *Τα παιδιά έμειναν φρόνιμα στα θρανία τους όσο ο δάσκαλος μιλούσε με το διευθυντή.*

ο **φρόνιμος**, η **φρόνιμη**, το **φρόνιμο** ΕΠΙΘ.:

1. όταν κάποιος είναι φρόνιμος, δεν κάνει φασαρία ή κάνει αυτό που του λένε (= ήσυχος ≠ ζωηρός, άτακτος): *Να είστε φρόνιμοι όσο θα λείπω και να μην κάνετε σκανταλιές.*

2. λέμε ότι ένας άνθρωπος είναι φρόνιμος όταν δε φέρεται απερίσκεπτα, όταν σκέφτεται πριν κάνει ή πει κάτι (= συνετός, μυαλωμένος ≠ απερίσκεπτος): *Ο φρόνιμος άνθρωπος δεν ξεδεύει άσκοπα χρόνο και χρήμα.*

η **φροντίδα** (της φροντίδας, των φροντίδων) ογσ.: η φροντίδα είναι το να προσπαθούμε να διατηρήσουμε κάτι σε καλή κατάσταση, να το προσέχουμε για να μην πάθει κακό κτλ.: *Συμβουλές για τη φροντίδα του δέρματος. (= περιποίηση) / Αφιερώνει πολύ χρόνο για το σπύτι και τη φροντίδα των παιδιών.*

φροντίζω (φροντίσα), **φροντίζομαι** (φροντίστηκα, φροντισμένος) ΡΗΜ.:

1. όταν φροντίζουμε κάποιον ή κάτι, προσπαθούμε να είναι σε καλή κατάσταση, να μην πάθει κακό κτλ. (= προσέχω, περιποιούμαι ≠ παραμελώ): *Όσο λείπουν οι γονείς, η γιαγιά φροντίζει τα παιδιά. / Φροντίζει πολύ το ντύσιμό της.*

2. όταν φροντίζουμε να κάνουμε κάτι, το έχουμε από πριν στο μυαλό μας για να το κάνουμε: *Φρόντισε να μην αργήσεις αύριο στη συνάντησή. / Φροντίζει να πληρώνει όλους τους λογαριασμούς στην ώρα τους.*

3. όταν φροντίζουμε κάτι, προσπαθούμε να γίνει σωστά (= κανονίζω, ρυθμίζω): *Θα φροντίσω εγώ για τις λεπτομέρειες του ταξιδιού.*

το **φροντιστήριο** (του φροντιστηρίου, των φροντιστηρίων) ογσ.:

1. το φροντιστήριο είναι ένα σχολείο όπου πληρώνουν οι μαθητές για να τους βοηθήσει στα μαθήματα του σχολείου ή για να μάθουν ξένες γλώσσες: *Φροντιστήριο ξένων γλωσσών για αγγλικά, γαλλικά και ιταλικά.*

2. φροντιστήριο λέμε και τα μαθήματα που παρακολουθούμε σε ένα φροντιστήριο: *Ποιος σου κάνει φροντιστήριο στα μαθηματικά;*

ο **φρουρός** (του φρουρού, των φρουρών) ογσ.: ο φρουρός είναι ο στρατιώτης ή ο αστυνομικός που φυλάει ένα μέρος ή ένα πρόσωπο: *Ο φρουρός της πύλης του στρατοπέδου. (= σκοπός) / Τραυματίστηκε σοβαρά ο προσωπικός του φρουρός. (= φύλακας)*

το **φρούτο** (του φρούτου, των φρούτων) ογσ.:

1. το φρούτο είναι ο καρπός ενός δέντρου ή ενός θάμνου, που μπορούμε να τον φάμε ωμό ή βρασμένο σαν μαρμελάδα, κομπόστα ή γλυκό: *Καθάρισε τα φρούτα από τη φλούδα και τα κοκούτσια για να φτιάξουμε φρουτοσαλάτα. / Ο ανανάς και η μπανάνα είναι εξωτικά φρούτα.*

2. (ΜΕΙΩΤ.) φρούτο λέμε κάποιον που μας φαίνεται παράξενος ή ασυνήθιστος: *Τι φρούτο είναι πάλι αυτή η καινούρια καθηγήτρια!*

η **φρυγανιά** (της φρυγανιάς, των φρυγανιών) ογσ.: η φρυγανιά είναι μια ψημένη και τραγανή φέτα ψωμιού: *Αλείψε τη φρυγανιά με βούτυρο και μέλι.*

το **φρύδι** (του φρυδιού, των φρυδιών) ογσ.: το φρύδι είναι η λεπτή γραμμή από τρίχες πάνω από το μάτι που: *Απλώστε λίγο ρουζ στα μάγουλα και σκιά κάτω από τα φρύδια.*

το **φταιξιμο** (του φταιξίματος, των φταιξιμάτων) ογσ.: το φταιξιμο για κάτι κακό ή δυσάρεστο που έγινε το έχει αυτός που το προκάλεσε (= ευθύνη): *Μη ρίχνεις το φταιξιμο σε μένα για κάθε ζημιά που γίνεται!*

ο **φταιχτής** (του φταιχτή, των φταιχτών), η **φταιχτρα** (της φταιχτρας) ογσ. (ΑΝΕΠΙΣ.): ο φταιχτής για κάτι κακό ή δυσάρεστο που έγινε είναι αυτός που το έχει προκαλέσει (= υπαίτιος): *Η ζημιά έγινε, αλλά ο φταιχτής δε βρέθηκε.*

φταίω (έφταιξα) ΡΗΜ.:

1. όταν φταίμε για κάτι κακό που έγινε, εμείς το προκαλέσαμε (= ευθύνομαι): *Δε φταίει αυτός που αργήσαμε, εγώ τον καθυστέρησα.*

2. λέμε ότι φταίμε όταν δεχόμαστε ότι κάναμε κάποιο λάθος (= σφάλω, λαθεύω): *Έφταιξα, συγγνώμη.*

φτάνω στο απροχώρητο ΕΚΦΡ.: λέμε ότι μια δυσάρεστη κατάσταση φτάνει στο απροχώρητο όταν έχει ξεπεράσει τα όρια της υπομονής μας: *Η κατάσταση έχει φτάσει πια στο απροχώρητο, δεν τον αντέχω άλλο.*

φτάνω (έφτασα) ΡΗΜ.:

1. όταν ένας άνθρωπος ή ένα μέσο συγκοινωνίας φτάνει σε ένα μέρος, έρχεται σε αυτό και εκεί τελειώνει το ταξίδι του ή η διαδρομή του (≠ φεύγω, αναχωρώ): *Το αεροπλάνο άργησε να φτάσει στον προορισμό του. / Μόλις φτάσεις, να μου τηλεφωνήσεις.*

2. μπορούμε να πούμε ότι φτάνουμε κάποιον που προχωράει πιο μπροστά από εμάς όταν τον πλησιάζουμε (= προφταίνω, προλαβαίνω):

Έφυγαν νωρίτερα αλλά έτρεξα και τους έφτασα.

3. φτάνουμε κάτι όταν μπορούμε να το πιάσουμε: *Το βιβλίο είναι στο πάνω ράφι και δεν το φτάνω.*

4. φτάνει 3^ο ΠΡ.: μια ορισμένη στιγμή ή ένα γεγονός φτάνει όταν βρίσκεται πολύ κοντά (= έρχεται, πλησιάζει): *Έφτασαν τα Χριστούγεννα. / Έφτασε ο καιρός να κόψεις το κάρνισμα.*

5. φτάνει 3^ο ΠΡ.: όταν κάτι είναι κοντά σε ένα σημείο ή ποσό, λέμε ότι το φτάνει: *Τα μαλλιά της φτάνουν μέχρι τους ώμους. / Ο πληθυσμός της γης έφτασε τα πέντε δισεκατομμύρια.*

6. φτάνει 3^ο ΠΡ.: λέμε ότι κάτι φτάνει όταν υπάρχει αρκετό από αυτό (= επαρκεί): *Το φαγητό φτάνει για όλους. / Δε μου φτάνουν τα λεφτά για να αγοράσω αυτοκίνητο.*

ΕΚΦΡ. έφτασε ο κόμπος στο χτένι, φτάνει στο απροχώρητο, φτάνω στα άκρα

φτάνω στα άκρα ΕΚΦΡ.: κάποιος φτάνει στα άκρα όταν κάνει κάτι υπερβολικό, κάτι που είναι πέρα από κάποια όρια: *Θύμωσε πολύ, έφτασε στα άκρα και τη χτύπησε.*

φταρνίζομαι (φταρνίστηκα) και **φτερνίζομαι** (φτερνίστηκα) ΡΗΜ.: όταν φταρνιζόμαστε, βγάζουμε ξαφνικά αέρα από το στόμα ή από τη μύτη με θόρυβο: *Κρυολόγησε και φταρνίζεται συνέχεια.*

το **φτάρνισμα** (του φταρνίσματος, των φταρνισμάτων) και το **φτέρνισμα** ΟΥΣ.: το φτάρνισμα είναι αυτό που κάνει κάποιος όταν φταρνίζεται: *Η βουλωμένη μύτη και το φτάρνισμα είναι συνήθως τα συμπτώματα του κρυώματος.*

ο **φτασμένος**, η **φτασμένη**, το **φτασμένο** ΕΠΙΘ.: όταν κάποιος είναι φτασμένος καλλιτέχνης, δικηγόρος κτλ., όλοι αναγνωρίζουν τις ικανότητές του και έχει μεγάλη φήμη (= καταξιωμένος, επιτυχημένος): *Είναι φτασμένος δημοσιογράφος και δουλεύει στη μεγαλύτερη αθηναϊκή εφημερίδα.*

η **φτέρη** (της φτέρης) ΟΥΣ.: η φτέρη είναι ένα πράσινο φυτό με σχιστά φύλλα, που φυτρώνει συνήθως στα δάση και σε υγρά μέρη: *Είναι δύσκολο να διακρίνεις το μονοπάτι λόγω της πυκνής φτέρης.*

⚠ Η λέξη φτέρη δεν έχει γενική στον πληθυντικό αριθμό.

η **φτέρνα** (της φτέρνας, των φτερνών) ΟΥΣ.: η φτέρνα είναι το πίσω μέρος της πατούσας μας που βρίσκεται ακριβώς κάτω από τον αστράγαλο: *Το βέλος του Πάρη τραυμάτισε τον Αχιλλέα θανάσιμα στη φτέρνα.*

φτερνίζομαι ΡΗΜ. ⇒ **φταρνίζομαι**

το **φτέρνισμα** ΟΥΣ. ⇒ **φτάρνισμα**

το **πτερό** (του πτερού, των πτερών) ΟΥΣ.:

1. το πτερό των πουλιών είναι η πτερούγα: *Ο αετός άνοιξε τα φτερά του και πέταξε στον ουρανό.*

2. τα φτερά των πουλιών είναι οι μαλακές τρίχες που σκεπάζουν το σώμα τους: *Τα που-*

πουλένια παπλώματα είναι γεμισμένα με φτερά χήνας.

3. το πτερό είναι καθένα από τα δύο μακριά και φαρδιά μέρη στις δύο πλευρές του αεροπλάνου που το βοηθάνε να κινείται στον αέρα: *Κάτω από τα φτερά του αεροπλάνου βρίσκονται οι κινητήρες του.*

ΕΚΦΡ. ανοίγω τα φτερά μου, κάνω φτερά, κόβω τα φτερά

η **πτερούγα** (της πτερούγας, των πτερούγων) ΟΥΣ.: οι πτερούγες είναι τα δύο μέρη του σώματος των πουλιών που τα κουνάνε πάνω κάτω για να πετάξουν: *Ο αετός έχει μεγάλες και μακριές πτερούγες.*

πτερουγίζει (πτερούγισε) ΡΗΜ.:

1. όταν ένα πουλί πτερουγίζει, κουνάει τα φτερά του για να πετάξει: *Μια μικρή πεταλούδα πτερούγισε μπροστά μου.*

2. λέμε ότι η καρδιά μας ή το στήθος μας πτερουγίζει από χαρά ή φόβο: *Κάθε φορά που με κοιτούσε, η καρδιά μου πτερούγιζε από χαρά.*

ο **πτερωτός**, η **πτερωτή**, το **πτερωτό** ΕΠΙΘ.: όταν κάτι είναι πτερωτό, έχει πάνω του φτερά: *Οι μύγες είναι οι καθημερινοί πτερωτοί μας επισκέπτες στο σπίτι.*

φτηνά και **φθηνά** ΕΠΙΡΡ.: όταν αγοράζουμε κάτι φτηνά, το αγοράζουμε σε χαμηλή τιμή (≠ ακριβά): *Στις εκπτώσεις τα ρούχα πουλιούνται φτηνά.*

ΕΚΦΡ. φτηνά τη γλίτωση

φτηνά τη γλίτωση ΕΚΦΡ. (ΑΝΕΠΙΣ.): όταν κάποιος την έχει γλιτώσει φτηνά, έχει αποφύγει κάποιον κίνδυνο χωρίς να πάθει μεγάλη ζημιά: *Με τέτοιο τρακάρισμα κι έσπασες μόνο το χέρι σου, φτηνά τη γλίτωσες!*

φτηναίνω (φτήνυνα) ΡΗΜ.:

1. φτηναίνει 3^ο ΠΡ.: όταν κάτι φτηναίνει, πουλιέται πιο φτηνά (≠ ακριβαίνει): *Τα αυτοκίνητα έχουν φτηνύνει.*

2. όταν ένας έμπορος φτηναίνει ένα προϊόν, το πουλάει πιο φτηνά (= ακριβαίνω): *Στις εκπτώσεις τα μαγαζιά φτηναίνουν τα προϊόντα τους.*

ο **φτηνός**, η **φτηνή**, το **φτηνό** και ο **φθηνός**, η **φθηνή**, το **φθηνό** ΕΠΙΘ.:

1. όταν ένα προϊόν είναι φτηνό, δεν κοστίζει πολλά χρήματα (= οικονομικός ≠ ακριβός): *Τα μεταχειρισμένα αυτοκίνητα είναι πιο φτηνά.*

2. όταν ένα καταστημα είναι φτηνό, πουλάει τα προϊόντα του σε χαμηλές τιμές: *Ψωνίζει σε φτηνά μαγαζιά, για οικονομία.*

φτιάχνω (έφτιαξα), **φτιάχνομαι** (φτιάχτηκα, φτιαγμένος) ΡΗΜ.:

1. όταν φτιάχνουμε κάτι, το δημιουργούμε, για παράδειγμα βάζοντας τα διαφορετικά κομμάτια του μαζί: *Είναι μηχανικός και φτιάχνει σπίτια. (= κατασκευάζω, κάνω) / Το αυτοκίνητό του φτιάχτηκε στην Ιαπωνία. (= κατασκευάζομαι, γίνομαι)*

2. όταν μαγειρεύουμε ένα φαγητό, το φτιάχνουμε (= ετοιμάζω): Έφτιαξε έναν υπέροχο μουςακά.

3. φτιάχνουμε κάτι που έχει χαλάσει όταν το διορθώνουμε (= επιδιορθώνω, επισκευάζω ≠ χαλάω): Έρθε ο τεχνικός για να φτιάξει την τηλεόραση.

4. όταν φτιάχνουμε ένα χώρο, βάζουμε τα πράγματα στη θέση τους (= τακτοποιώ, συγυρίζω): Φτιάχνει το δωμάτιό της κάθε πρωί.

5. λέμε ότι φτιάχνουμε κάτι όταν το κάνουμε να γίνει καλύτερο (= καλύτερεύω, βελτιώνω ≠ χειροτερεύω): Πρέπει να φτιάξεις την προφορά σου στα ελληνικά.

6. (ΑΝΕΠΙΣ.) λέμε ότι κάτι ή κάποιος μας φτιάχνει όταν μας δημιουργεί καλή διάθεση (= ανεβάζω): Με φτιάχνει η μουσική.

7. **φτιάχνει** ΕΝΕΡΓ. 3^ο ΠΡ.: λέμε ότι κάτι φτιάχνει όταν γίνεται καλύτερο (= βελτιώνεται, καλύτερεύει ≠ χαλάει, χειροτερεύει): Θα φτιάξει ο καιρός!

8. **φτιάχνομαι** ΠΑΘ.: φτιαχνόμαστε όταν φροντίζουμε την εμφάνισή μας (= στολίζομαι): Φτιάχτηκε για το πάρτι.

το **φτυάρι** (του φτυαριού, των φτυαριών) ΟΥΣ.: το φτυάρι είναι ένα εργαλείο με μακρύ χερούλι που καταλήγει σε μια πλατιά μεταλλική άκρη και το χρησιμοποιούμε συνήθως για να σκάβουμε: Μάζευαν με τα φτυάρια τα χώματα και γέμιζαν τα σακιά.

φτυαρίζω (φτυάρισα) ΡΗΜ.: φτυαρίζουμε το χώμα όταν το σκάβουμε ή το μεταφέρουμε κάπου με το φτυάρι: Τα παιδιά φτυαρίζουν την άμμο και φτιάχνουν κάστρα και πύργους.

φτύνω (έφτυσα), **φτύνομαι** (φτύστηκα, φτυσμένος) ΡΗΜ.:

1. φτύνω όταν κάνω να πεταχτεί με δύναμη σάλιο ή κάτι άλλο από το στόμα μου: Έβηχε, φτερνιζόταν και έφτυνε. / Φτύσε την τσίχλα και άκουσέ με προσεκτικά. (= πετάω)

2. πολλές φορές φτύνουμε για να δείξουμε αγανάκτηση ή περιφρόνηση σε κάποιον: Θα τον φτύσω τον αλήτη αν τον δω μπροστά μου!

3. (ΑΝΕΠΙΣ.) λέμε ότι φτύνω κάποιον όταν αδιαφορώ για αυτόν: Μας έχεις φτύσει εντελώς, ούτε ένα τηλεφώνημα δεν παίρνεις!

ΕΚΦΡ. φτύνω αίμα

φτύνω αίμα ΕΚΦΡ. (ΑΝΕΠΙΣ.): λέμε ότι φτύνουμε αίμα όταν κάνουμε μεγάλο κόπο για να πετύχουμε κάτι (= δεινοπαθώ, παιδεύομαι): Έφτυσε αίμα για να περάσει στο πανεπιστήμιο.

η **φτώχεια** (της φτώχειας) ΟΥΣ.: η φτώχεια είναι η κατάσταση κατά την οποία δεν υπάρχουν αρκετά χρήματα και οι άνθρωποι είναι φτωχοί (= ανέχεια ≠ πλούτος): Σύμφωνα με έρευνες, οι Αφρικανοί ζουν μες στη φτώχεια. / Φτώχεια και δυστυχία ακολούθησαν τον πόλεμο.

Δ Η λέξη φτώχεια δεν έχει γενική στον πληθυντικό αριθμό.

το **φτωχικό** (του φτωχικού, των φτωχικών) ΟΥΣ. (ΑΝΕΠΙΣ.): χρησιμοποιούμε τη λέξη φτωχικό για

να αναφερθούμε στο σπίτι μας: Να έρθετε στο φτωχικό μας να σας φιλοξενήσουμε.

ο **φτωχικός**, η **φτωχική**, το **φτωχικό** ΕΠΙΘ.: όταν κάτι είναι φτωχικό, φανερώνει ότι υπάρχει φτώχεια: Πέρασαμε φτωχικά παιδικά χρόνια.

ο **φτωχός**, η **φτωχή**/φτωχιά, το **φτωχό** ΕΠΙΘ.: 1. όταν κάποιος είναι φτωχός, δεν έχει πολλά χρήματα (≠ πλούσιος): Βοηθάει τα παιδιά στις φτωχές χώρες του τρίτου κόσμου.

2. όταν κάτι είναι φτωχό, δεν έχει μεγάλο πλούτο ή ποικιλία: Το λεξιλόγιό του στα αγγλικά είναι ακόμη πολύ φτωχό.

3. χρησιμοποιούμε τη λέξη φτωχός για κάποιον που τον λυπόμαστε για τα κακά που του συμβαίνουν και για την κακή του τύχη (= κακομοίρης, δύστυχος): Να ξερες πώς πονάει η φτωχή καρδιά μου!

ο **φυγάς** (του φυγά, των φυγάδων) και ο **φυγάδας**, η **φυγάδα** (της φυγάδας) ΟΥΣ.: ο φυγάς είναι αυτός που φεύγει κρυφά από τη χώρα του ή από άλλο μέρος για να μη φυλακιστεί: Συνέλαβαν το φυγά και θα τον εκδώσουν στη χώρα του.

η **φυγή** (της φυγής) ΟΥΣ.: η φυγή είναι το να φεύγει κάποιος ξαφνικά ή γρήγορα από κάπου για να γλιτώσει από κίνδυνο ή κάτι άλλο δυσάρεστο: Οι αστυνομικοί έριξαν δακρυγόνα και ανάγκασαν τους διαδηλωτές σε φυγή.

Δ Η λέξη φυγή δεν έχει πληθυντικό αριθμό.

το **φύκι** (του φυκιού, των φυκιών) ΟΥΣ.: το φύκι είναι ένα φυτό που μεγαλώνει στη θάλασσα: Τα κύματα και ο δυνατός αέρας έβγαλαν τα φύκια στην παραλία.

ο **φύλακας**, η **φύλακας** (του/της φύλακα, των φυλάκων) ΟΥΣ.: ο φύλακας είναι αυτός που φυλάει ένα χώρο: Στο πολυκατάστημα υπάρχουν δύο νυχτερινοί φύλακες. / Στην είσοδο του στρατοπέδου πάντα υπάρχουν φύλακες. (= φρουρός, σκοπός)

η **φυλακή** (της φυλακής, των φυλακών) ΟΥΣ.:

1. η φυλακή είναι το κτίριο όπου κρατούνται οι κακοποιοί για να τιμωρηθούν: Μεταφέρθηκε αμέσως στις γυναικείες φυλακές του Κορυδαλλού.

2. φυλακή λέμε το διάστημα που πρέπει να μείνει κάποιος στη φυλακή για τιμωρία (= φυλάκιση): Το δικαστήριο τον καταδίκασε σε δύο χρόνια φυλακή χωρίς αναστολή.

3. (ΜΕΙΩΤ.) φυλακή λέμε κάθε χώρο ή κατάσταση που περιορίζει την ελευθερία μας: Τα κλουβιά είναι η φυλακή των πουλιών.

ΕΚΦΡ. σαπίζω στη φυλακή

φυλακίζω (φυλάκισα), **φυλακίζομαι** (φυλακίστηκα, φυλακισμένος) ΡΗΜ.: φυλακίζουμε κάποιον όταν τον βάζουμε στη φυλακή: Τους συνέλαβαν και τους φυλάκισαν. (= κλείνω μέσα, βάζω μέσα) / Φυλακίστηκε για τις ληστείες που έκανε. (= μπαίνω μέσα)

φυλάω (φύλαξα), **φυλάγομαι** (φυλάχτηκα, φυλαγμένος) ΡΗΜ.:

1. όταν φυλάμε κάποιον ή κάτι, το προσέχουμε ή το προστατεύουμε: *Πήραν σκύλο για να φυλάει το σπίτι και το κτήμα. / Ο Θεός να σε φυλάει!*

2. όταν φυλάμε κάτι, δεν το πειράζουμε, για να το έχουμε αργότερα (= κρατάω): *Σου φύλαξα φαγητό για το βράδυ.*

3. όταν φυλάω κάτι, το βάζω σε ένα ορισμένο μέρος για να το προστατέψω, για να το βρίσκω εύκολα κτλ.: *Φυλούσε το κουτί με τα κοσμήματα κάτω από το κρεβάτι.*

4. φυλάγομαι ΠΑΘ.: λέμε ότι φυλάγομαι όταν προσέχω να μην πάθω κάτι κακό: *Πρέπει να φυλάγεσαι από το κρύο για να μην αρρωστήσεις.*

ΕΚΦΡ. τα φυλάω

η **φυλή** (της φυλής, των φυλών) ΟΥΣ.:

1. η φυλή είναι καθμία από τις μεγάλες ομάδες στις οποίες χωρίζονται οι άνθρωποι ανάλογα με ορισμένα χαρακτηριστικά τους, όπως το χρώμα του δέρματος, το σχήμα του προσώπου και των ματιών, τα μαλλιά κτλ. (= ράτσα): *Στην Ασία ζουν άνθρωποι της κίτρινης φυλής.*

2. η φυλή είναι μια ομάδα ανθρώπων που μιλάνε την ίδια γλώσσα, έχουν την ίδια ιστορία και τις ίδιες συνήθειες (= φύλο, έθνος): *Κάθε φυλή έχει τα δικά της ήθη και έθιμα.*

το **φυλλάδιο** (του φυλλαδίου, των φυλλαδίων) ΟΥΣ.: το φυλλάδιο είναι λίγες σελίδες τυπωμένες ή ένα μικρό βιβλίο, που περιέχουν πληροφορίες ή διαφημίσεις για κάτι (= έντυπο): *Διαφημιστικά φυλλάδια για φροντιστήρια ξένων γλωσσών. / Μας μοίρασε φυλλάδια με τις λύσεις των ασκήσεων.*

το **φύλλο** (του φύλλου, των φύλλων) ΟΥΣ.:

1. το φύλλο είναι καθένα από τα μικρά πράσινα μέρη των δέντρων που φυτρώνουν πάνω στα κλαδιά τους: *Τα φυλλοβόλα δέντρα χάνουν τα φύλλα τους το φθινόπωρο.*

2. το φύλλο είναι κάθε ξεχωριστό κομμάτι χαρτί: *Το βιβλίο μας αποτελείται από διακόσιες σελίδες, δηλαδή από εκατό φύλλα.*

3. το φύλλο μιας πίτας είναι η ζύμη που υπάρχει πάνω και κάτω από τη γέμισή της: *Ξέρεις να φτιάχνεις μόνος σου το φύλλο της χορτόπιτας ή το αγοράζεις έτοιμο;*

ΕΚΦΡ. δεν κουνιέται φύλλο

ο **φυλλοβόλος**, η **φυλλοβόλα**, το **φυλλοβόλο** ΕΠΙΘ.: φυλλοβόλο είναι το φυτό που το φθινόπωρο χάνει τα φύλλα του και την άνοιξη βγάζει καινούρια (≠ αειθαλής): *Οι τριανταφυλλιές είναι φυλλοβόλες.*

η **φυλλωσιά** (της φυλλωσιάς, των φυλλωσιών) ΟΥΣ.: η φυλλωσιά ενός φυτού είναι όλα τα φύλλα του (= φύλλωμα): *Τα δέντρα με πυκνή φυλλωσιά, όπως ο πλάτανος και η καστανιά, κάνουν μεγάλη σκιά.*

το **φύλο** (του φύλου, των φύλων) ΟΥΣ.:

1. οι άντρες ανήκουν στο αρσενικό φύλο, ενώ οι γυναίκες ανήκουν στο θηλυκό φύλο: *Τα δύο φύλα πρέπει να έχουν ίσες ευκαιρίες στους χώρους εργασίας.*

2. το φύλο είναι μια ομάδα ανθρώπων που έχουν τα ίδια εξωτερικά χαρακτηριστικά, την ίδια ιστορία και τις ίδιες συνήθειες και μιλάνε την ίδια γλώσσα (= φυλή): *Οι Δωριείς ήταν ελληνικά φύλα που κατέβηκαν από το Βορρά το 12ο π.Χ. αιώνα.*

⚠ Μην μπερδεύετε τη λέξη φύλο με τη λέξη φύλλο.

η **φυματίωση** (της φυματίωσης) ΟΥΣ.: η φυματίωση είναι μια σοβαρή αρρώστια με δυνατό βήχα και πυρετό, που κολλάει από τον έναν στο άλλο: *Παλιά, η φυματίωση ήταν θανατηφόρα αρρώστια.*

⚠ Η λέξη φυματίωση δεν έχει πληθυντικό αριθμό.

η **φυσαλιδα** (της φυσαλίδας, των φυσαλίδων) ΟΥΣ.: οι φυσαλίδες είναι οι μικρές μπάλες αέρα που δημιουργούνται μέσα σε κάποιο υγρό και ανεβαίνουν προς τα πάνω (= μπουρμπουλήθρα): *Η σαμπάνια είναι αφρώδες κρασί με φυσαλίδες.*

η **φυσαρμόνικα** (της φυσαρμόνικας) ΟΥΣ.: η φυσαρμόνικα είναι ένα μικρό όργανο με πολλές τρύπες, που βγάζει ήχο όταν το κουνάμε στα χείλια μας και φυσάμε αέρα μέσα σε αυτές: *Έπαιξε την εισαγωγή του τραγουδιού με φυσαρμόνικα.*

⚠ Η λέξη φυσαρμόνικα δεν έχει γενική στον πληθυντικό αριθμό.

φυσάω/φυσώ (φύσηξα) ΡΗΜ.:

1. όταν φυσάμε, βγάζουμε με δύναμη αέρα από το στόμα μας: *Φύσα το τσάι για να κρυώσει.*

2. φυσάει ΕΝΙΚ. 3^ο ΠΡ.: όταν φυσάει, έχει δυνατό αέρα: *Έξω φυσάει και κάνει κρύο.*

ΕΚΦΡ. όπου φυσάει ο άνεμος, το φυσάω και δεν κρυώνει

η **φύση** (της φύσης, των φύσεων) ΟΥΣ.:

1. η φύση είναι όλοι οι ζωντανοί οργανισμοί που υπάρχουν στη γη, καθώς επίσης η στεριά και η θάλασσα: *Ας απολαύσουμε τις ομορφιές της φύσης. / Του αρέσουν οι εκδρομές στη φύση.*

2. η φύση είναι το βασικό χαρακτηριστικό ενός πράγματος (= είδος, τύπος): *Είναι στη φύση του πλαστικού να λιώνει σε υψηλές θερμοκρασίες. / Συζητήθηκαν θέματα καλλιτεχνικής φύσης.*

3. η φύση είναι το βασικό χαρακτηριστικό ενός ανθρώπου (= χαρακτήρας): *Η αισιόδοξη φύση του τον κάνει πολύ αγαπητό και ευχάριστο στις παρέες.*

ΕΚΦΡ. από τη φύση του

το **φύσημα** (του φυσήματος, των φυσημάτων) ΟΥΣ.:

1. το φύσημα είναι αυτό που κάνει κάποιος όταν φυσάει: *Σβήσε το κεράκι με ένα φύσημα.*

2. το φύσημα είναι η κίνηση που κάνει ο αέρας: *Η πόρτα έκλεισε με ένα δυνατό φύσημα του αέρα.*

φυσικά ΕΠΙΡΡ.:

1. όταν κάτι υπάρχει ή γίνεται φυσικά, υπάρχει στη φύση ή γίνεται με φυσικό τρόπο ($\neq$ τεχνητά): *Οι δικές μας ντομάτες μεγαλώνουν φυσικά, χωρίς χημικές ουσίες.*

2. λέμε ότι κάποιος φέρεται φυσικά όταν φέρεται με άνετο και αυθόρμητο τρόπο: *Έχει άνεση και κινείται πολύ φυσικά ανάμεσα σε όλους αυτούς τους διάσημους.*

3. το χρησιμοποιούμε για να δείξουμε ότι κάτι μας φαίνεται απόλυτα λογικό και φυσικό να γίνεται (= ασφαλώς, βέβαια): *Μπροστά στις δυσκολίες, όλοι μας φυσικά απογοητευόμαστε. / Και φυσικά θα έρθω το Σάββατο στη γιορτή σου.*

η φυσική (της φυσικής) ΟΥΣ.:

1. η φυσική είναι η επιστήμη που προσπαθεί να εξηγήσει πράγματα όπως το φως, τον ήχο, τον ηλεκτρισμό κ.ά.: *Η μηχανική, ο ηλεκτρισμός και η ακουστική είναι μερικοί από τους κλάδους της φυσικής.*

2. η φυσική είναι το μάθημα του σχολείου με το ίδιο θέμα: *Στο μάθημα της φυσικής ο δάσκαλος εξηγεί ότι όλα τα σώματα στέκονται πάνω στη γη, χάρη στο νόμο της βαρύτητας.*

⚠ Η λέξη φυσική δεν έχει πληθυντικό αριθμό.

η φυσικοθεραπεία (της φυσικοθεραπείας) ΟΥΣ.: η φυσικοθεραπεία είναι τρόπος θεραπείας για χτυπήματα στα κόκαλα, στους μυς ή στα νεύρα, που χρησιμοποιεί κυρίως φυσικούς τρόπους και όχι φάρμακα, όπως ασκήσεις ή τρίψιμο με τα χέρια: *Μετά το κάταγμα του ποδιού, χρειάστηκαν δύο μήνες φυσικοθεραπείας για να ξαναπερπατήσει.*

⚠ Η λέξη φυσικοθεραπεία δεν έχει πληθυντικό αριθμό.

ο φυσικοθεραπευτής (του φυσικοθεραπευτή, των φυσικοθεραπευτών), **η φυσικοθεραπεύτρια** (της φυσικοθεραπεύτριας, των φυσικοθεραπευτριών) ΟΥΣ.: ο φυσικοθεραπευτής είναι ο ειδικός που θεραπεύει τους αρρώστους με φυσικοθεραπεία: *Οι φυσικοθεραπευτές φροντίζουν καθημερινά τους τραυματισμένους αθλητές.*

ο φυσικός, η φυσικός (του/της φυσικού, των φυσικών) ΟΥΣ.:

1. ο φυσικός είναι ο επιστήμονας που ασχολείται με τη φυσική: *Ο Χόκιγκ θεωρείται ένας από τους μεγαλύτερους φυσικούς του αιώνα μας.*

2. ο φυσικός είναι ο καθηγητής που διδάσκει μαθηματικά στο γυμνάσιο και στο λύκειο: *Ο φυσικός μάς δίδαξε την έννοια της βαρύτητας.*

ο φυσικός, η φυσική, το φυσικό ΕΠΙΘ.:

1. όταν κάτι είναι φυσικό, υπάρχει στη φύση και δεν το έχει κατασκευάσει ο άνθρωπος: *Το λιμάνι της Σούδας είναι το μεγαλύτερο φυσικό λιμάνι της Ελλάδας. ($\neq$ τεχνητός) / Πίνει μόνο φυσικό χυμό πορτοκάλι.*

2. όταν κάτι είναι φυσικό, γίνεται όπως το περιμένουμε (= φυσιολογικός $\neq$ αφύσικος): *Είναι φυσικό να έχεις πυρετό αφού είσαι άρρωστος.*

3. όταν κάποιος είναι φυσικός, φέρεται με αυθόρμητο τρόπο και δεν προσποιείται: *Ήταν φυσική και αυθόρμητη και μας γοήτευσε.*

4. ένα φυσικό χαρακτηριστικό το έχουμε από τότε που γεννιόμαστε (= έμφυτος): *Έχει φυσικό ταλέντο στη μουσική.*

5. όταν κάτι είναι φυσικό, έχει σχέση με τη φυσική ή εξηγείται με τους νόμους τη φυσικής: *Ο σεισμός είναι ένα φυσικό φαινόμενο. / Η ταχύτητα είναι ένα φυσικό μέγεθος.*

6. όταν κάτι είναι φυσικό, έχει σχέση με το σώμα και όχι με το μυαλό: *Διαθέτει τα φυσικά προσόντα για να γίνει αθλητής.*

η φυσιογνωμία (της φυσιογνωμίας, των φυσιογνωμιών) ΟΥΣ.:

1. η φυσιογνωμία ενός ανθρώπου ή ενός πράγματος είναι τα εξωτερικά χαρακτηριστικά του (= μορφή, όψη, εικόνα): *Η φυσιογνωμία μου φαίνεται πολύ γνωστή. / Τα τελευταία χρόνια, η φυσιογνωμία της πόλης έχει αλλάξει.*

2. λέμε ότι κάποιος είναι φυσιογνωμία όταν είναι πολύ γνωστός και σημαντικός στον τομέα του: *Είναι φυσιογνωμία στο χώρο της πολιτικής, όχι μόνο στη χώρα του αλλά και σε ολόκληρη την Ευρώπη.*

ο φυσιολάτρης (του φυσιολάτρη, των φυσιολατρών), **η φυσιολάτρισσα** (της φυσιολάτρισσας) ΟΥΣ.: ο φυσιολάτρης είναι αυτός που του αρέσει πολύ να ζει κοντά στη φύση: *Η γλυκιά ηρεμία του δάσους γοητεύει τους φυσιολάτρες.*

φυσιολογικά ΕΠΙΡΡ.:

ο όταν κάτι γίνεται φυσιολογικά, γίνεται με φυσιολογικό και κανονικό τρόπο, χωρίς προβλήματα (= κανονικά, ομαλά): *Το βρέφος αναπτύσσεται απολύτως φυσιολογικά.*

ο φυσιολογικός, η φυσιολογική, το φυσιολογικό ΕΠΙΘ.:

1. όταν κάτι είναι φυσιολογικό, γίνεται όπως το περιμένουμε να γίνει και δε μας ξαφνιάζει: *Η άνοδος της θερμοκρασίας το καλοκαίρι είναι φυσιολογική. (= κανονικός) / Μετά τον πόλεμο η χώρα θα αρχίσει να ζει μια φυσιολογική ζωή. (= ομαλός)*

2. λέμε ότι κάποιος είναι φυσιολογικός όταν δεν έχει κάποιο πρόβλημα στην υγεία του, στη συμπεριφορά του ή στην εμφάνισή του: *Ένα ζευγάρι νάνων απόκτησε ένα φυσιολογικό παιδί. (= υγιής) / Είναι ένας φυσιολογικός άνθρωπος με προτερήματα και ελαττώματα.*

η φυτεία (της φυτείας, των φυτειών) ΟΥΣ.: η φυτεία είναι μεγάλη έκταση στην οποία καλλιεργείται ένα συγκεκριμένο είδος φυτού: *Οι μεγαλύτερες φυτείες καφέ βρίσκονται στη Βραζιλία.*

φυτεύω (φύτεψα), **φυτεύομαι** (φυτεύτηκα, φυτεμένος) ΡΗΜ.: φυτεύουμε όταν βάζουμε δέ-

ντρα, φυτά ή σπόρους σε χώμα για να μεγαλώσουν εκεί (≠ ξεριζώνω): *Φύτεψε ντομάτες και αγγούρια στον κήπο του. / Φυτεύτηκαν είκοσι λεύκες στον κεντρικό δρόμο.*

ο **φυτικός**, η **φυτική**, το **φυτικό** ΕΠΙΘ.: όταν κάτι είναι φυτικό, έχει σχέση με τα φυτά ή προέρχεται από αυτά: *Το φυτικό βασίλειο περιλαμβάνει αμέτρητα είδη λουλουδιών και δέντρων.*

το **φυτό** (του φυτού, των φυτών) ΟΥΣ.:

1. φυτό είναι καθετί που φυτρώνει στη γη, όπως τα λουλούδια, τα δέντρα, τα λαχανικά κτλ.: *Πρέπει να ποτίζεις συχνά τα φυτά για να μη μαραίνονται. / Η ρίγανη και ο δυόσμος είναι αρωματικά φυτά.*

2. όταν κάποιος μένει φυτό, δεν μπορεί να μιλήσει ή κουνηθεί, συνήθως μετά από σοβαρό χτύπημα στο κεφάλι: *Τράκαρε με τη μοτοσικλέτα χωρίς να φοράει κράνος κι έμεινε φυτό.*

3. (ΜΕΙΩΤ.) φυτό λένε οι μαθητές το συμμαθητή τους που διαβάζει πάρα πολύ: *Αυτό το φυτό και να το καλέσεις στο πάρτι, δε θα έρθει.*

το **φυτοφάρμακο** (του φυτοφαρμάκου, των φυτοφαρμάκων) ΟΥΣ.: το φυτοφάρμακο είναι φάρμακο που βάζουν οι γεωργοί στα φυτά και στα δέντρα για να τα προστατέψουν από αρρώστιες: *Ραντίζουν τις ντομάτες με φυτοφάρμακα. / Οι βλαβερές ουσίες που περιέχουν τα φυτοφάρμακα εισχωρούν στους καρπούς των φυτών.*

φυτρώνω (φύτρωσα, φυτρώνοντας) ΡΗΜ.:

1. όταν ένα φυτό φυτρώνει, ο σπόρος του βγάζει ρίζα, βλαστού και φύλλα και αρχίζει να μεγαλώνει: *Δε φύτρωσε ακόμα το σιτάρι. / Φύτρωσαν αγκάθια στον κήπο.*

2. όταν φυτρώνουν μαλλιά ή τρίχες στο σώμα μας, αρχίζουν να μεγαλώνουν (= βγαίνουν): *Ξυρίζεται καθημερινά αλλά τα γένια του φυτρώνουν γρήγορα. / Φύτρωσε το πρώτο του δόντι.*

ΕΚΦΡ. φυτρώνω εκεί που δε με σπέρνουν

φυτρώνω εκεί που δε με σπέρνουν ΕΚΦΡ. (ΑΝΕΠΙΣ.): λέμε ότι κάποιος φυτρώνει εκεί που δεν τον σπέρνουν όταν ανακατεύεται σε ξένες υποθέσεις: *Να κοιτάς τη δουλειά σου και να μη φυτρώνεις εκεί που δε σε σπέρνουν!*

το **φυτώριο** (του φυτωρίου, των φυτωρίων) ΟΥΣ.:

1. το φυτώριο είναι ένα μέρος όπου οι άνθρωποι φυτεύουν φυτά και τα μεγαλώνουν για να τα πουλήσουν: *Υπάρχουν μεγάλα φυτώρια καλλωπιστικών φυτών.*

2. λέμε ότι ένας χώρος είναι φυτώριο όταν εκπαιδεύονται σε αυτόν άτομα για ένα ορισμένο επάγγελμα ή για μια ορισμένη τέχνη: *Το ωδείο της πόλης μας αποτελεί φυτώριο νέων μουσικών.*

η **φώκια** (της φώκιας) ΟΥΣ.:

1. η φώκια είναι ένα μεγάλο ζώο με κάπως στρογγυλό σώμα, πλατιά πόδια, γυαλιστερό δέρμα και μακριά μουστάκια, που ζει κοντά

στη θάλασσα, κυρίως σε μέρη που έχουν πολύ κρύο: *Η μεσογειακή φώκια απειλείται με εξαφάνιση.*

2. (ΜΕΙΩΤ.) φώκια λέμε μια γυναίκα όταν είναι πολύ χοντρή και δυσκίνητη: *Κοίτα τη φώκια, ούτε τα πόδια της δεν μπορεί να πάρει.*

Δ Η λέξη φώκια δεν έχει γενική στον πληθυντικό αριθμό.

η **φωλιά** (της φωλιάς, των φωλιών) ΟΥΣ.: η φωλιά είναι το μέρος που φτιάχνουν τα ζώα για να γεννήσουν τα αυγά τους ή για να μείνουν: *Τα χελιδόνια έχτισαν τη φωλιά τους κάτω από τη στέγη.*

ΕΚΦΡ. έχω λερωμένη τη φωλιά μου

φωλιάζει (φώλιασε) ΡΗΜ.:

1. ένα πουλί, ένα έντομο κτλ. φωλιάζει σε ένα μέρος που το έχει για φωλιά του: *Τα αρπακτικά πουλιά φωλιάζουν στα βράχια.*

2. λέμε ότι ένα συναίσθημα φωλιάζει στην ψυχή μας όταν το νιώθουμε έντονα: *Μετά το βομβαρδισμό ο φόβος φώλιασε στις ψυχές των παιδιών.*

φωνάζω (φώναξα) ΡΗΜ.:

1. όταν φωνάζω, μιλάω με δυνατή φωνή (= κραυγάζω ≠ ψιθυρίζω): *Μη φωνάζεις, γιατί θα ξυπνήσεις το μωρό! / Όλο το γήπεδο φώναξε: "Γκοοοοοοο!"*

2. όταν φωνάζουμε σε κάποιον, είμαστε θυμωμένοι μαζί του (= μαλώνω): *Μην της φωνάξεις, υποσχέθηκε ότι δε θα το ξανακάνει.*

3. όταν φωνάζουμε κάποιον, του ζητάμε να έρθει στο σπίτι μας ή κάπου αλλού: *Θα φωνάξουμε το γιατρό αν συνεχιστεί ο πυρετός. (= καλώ) / Φώναξα μερικούς φίλους για φαγητό. (= προσκαλώ)*

4. όταν φωνάζουμε κάποιον, λέμε δυνατά το όνομά του, για να έρθει προς το μέρος μας: *Δεν ακούς; Σε φωνάζει ο πατέρας σου στην αυλή.*

5. χρησιμοποιούμε το "φωνάζω" όταν λέμε κάποιον με άλλο όνομα από το κανονικό του (= αποκαλώ): *Τη λένε Μίνα, αλλά οι φίλοι της τη φωνάζουν "κούκλα".*

ο **φωνακλάς**, η **φωνακλού**, το **φωνακλάδικο** ΕΠΙΘ.: όταν κάποιος είναι φωνακλάς, συνηθίζει να μιλάει δυνατά και να φωνάζει, συνήθως χωρίς σοβαρό λόγο: *Η κυρία ήταν λιγάκι φωνακλού και έκανε μεγάλη φασαρία στο μαγαζί.*

φωναχτά ΕΠΙΡΡ.: όταν λέμε κάτι φωναχτά, το λέμε με δυνατή φωνή ώστε να το ακούσουν όλοι (= μεγαλόφωνα): *Βάζαμε τη γιαγιά να μας διαβάζει φωναχτά όλα τα παραμύθια.*

ο **φωναχτός**, η **φωναχτή**, το **φωναχτό** ΕΠΙΘ.: όταν κάτι είναι φωναχτό, λέγεται με δυνατή φωνή ώστε να το ακούνε όλοι (= μεγαλόφωνος): *Στις πρώτες τάξεις του δημοτικού τα παιδιά ασκούνται στη φωναχτή ανάγνωση.*

η **φωνή** (της φωνής, των φωνών) ΟΥΣ.:

1. η φωνή είναι οι ήχοι που κάνουν οι άνθρωποι όταν μιλάνε ή όταν τραγουδάνε: *Από το διπλανό διαμέρισμα ακούγονταν φωνές και*

καβγάδες. / Γιατί είναι βραχνή η φωνή σου, μήπως κρύωσες; / Έχει ωραία φωνή και θέλει να γίνει τραγουδιστής.

2. η φωνή είναι ο ήχος που βγάζουν τα ζώα: Η φωνή του γαϊδάρου μοιάζει με τον ήχο "γκαρ γκαρ".

3. η φωνή είναι η γνώμη που έχει κάποιος για ένα ορισμένο θέμα και αυτά που λέει για αυτό: Η φωνή των μελών του κόμματος παρουσιάζεται σπάνια από την τηλεόραση. / Χρειάζεται μια ισχυρή φωνή ανάμεσά μας που να εκφράζει χωρίς φόβο την αλήθεια.

4. (ΓΡΑΜΜ.) στη γραμματική, η φωνή είναι η μορφή ενός ρήματος που δείχνει αν το υποκείμενο ενός ρήματος κάνει κάτι ή παθαίνει κάτι: Στα ελληνικά, τα ρήματα έχουν δύο φωνές, την ενεργητική και την παθητική.

ΕΚΦΡ. κατά φωνή και ο γάιδαρος, κλείνει η φωνή μου, με μια φωνή

το **φωνήεν** (του φωνήεντος, των φωνηέντων) ΟΥΣ. (ΓΡΑΜΜ.):

1. τα φωνήεντα είναι οι ήχοι που τους προφέρουμε ανοίγοντας το στόμα μας: Καθένα από τα φωνήεντα αποτελεί μόνο του μία συλλαβή.
2. στα ελληνικά, λέμε φωνήεντα τα γράμματα α, ε, η, ι, ο, υ, ω

το **φως** (του φωτός, των φώτων) ΟΥΣ.:

1. το φως είναι η λάμψη που βγαίνει από τον ήλιο, από μια λάμπα κτλ. και μας επιτρέπει να βλέπουμε τα πράγματα γύρω μας (≠ σκοτάδι): Το δωμάτιο έχει πολύ φως τα πρωινά. / Η λάμπα στο κομοδίνο βγάζει ένα απαλό, κίτρινο φως.

2. το φως είναι η ηλεκτρική λάμπα: Κλείσε τα φώτα και πάμε να κοιμηθούμε. / Φαινόταν ένα φως στο παράθυρο του σπιτιού. / Νύχτωσε και άναψαν τα φώτα στους δρόμους.

3. (ΑΝΕΠΙΣ.) το φως είναι η ικανότητα της όρασης: Έχασε το φως του μετά από σοβαρό ατύχημα. / Η εγχείριση πέτυχε και ξαναβρήκε το φως του.

4. **φώτα** ΠΛΗΘ.: τα φώτα είναι οι γνώσεις που έχει κάποιος: Δάσκαλε, τα φώτα σου, τι να κάνουμε σε αυτή την περίπτωση;

ΕΚΦΡ. αλλάζω τα φώτα, βλέπω φως, δίνω το πρόστιμο φως, είναι φως φανάρι, φέρνω στο φως

φωσφορίζει ΡΗΜ.: κάτι φωσφορίζει όταν βγάζει φως στο σκοτάδι: Τα μάτια της γάτας φωσφορίζουν τη νύχτα. / Οι τροχονόμοι φορούν κίτρινα ρούχα που φωσφορίζουν.

⚠ Η λέξη φωσφορίζει έχει μόνο ενεστώτα και παρτατικό.

τα **Φώτα** (των Φώτων) ΟΥΣ. (ΘΡΗΣΚ.): τα Φώτα είναι η γιορτή της βάφτισης του Χριστού, που τη γιορτάζουν οι χριστιανοί στις έξι Ιανουαρίου (= Θεοφάνια, Επιφάνια): Την ημέρα των Φώτων ο ιερέας ρίχνει το σταυρό στη θάλασσα και οι πιστοί κολυμπάνε για να τον πιάσουν.

η **φωταγώγηση** (της φωταγώγησης, των φωταγώγησεων) ΟΥΣ.: η φωταγώγηση είναι να φωτί-

ζουμε ένα χώρο με πολλά και δυνατά φώτα: Η φωταγώγηση της πόλης για τα Χριστούγεννα.

ο **φωταγωγός** (του φωταγωγού, των φωταγωγών) ΟΥΣ.: ο φωταγωγός σε ένα κτίριο είναι ένας μακρόστενος χώρος που είναι ανοιχτός στο πάνω μέρος του για να μπαίνει φως και να μπορούν έτσι να φωτίζονται όσα δωμάτια δεν έχουν παράθυρα: Το μπάνιο στο διαμέρισμά μας δεν έχει παράθυρο και βλέπει στο φωταγωγό.

ο **φωτεινός**, η **φωτεινή**, το **φωτεινό** ΕΠΙΘ.:

1. όταν ένα αντικείμενο είναι φωτεινό, βγάζει φως και φωτίζει: Ο ήλιος είναι το πιο φωτεινό αστέρι. / Διάβαζε τις φωτεινές επιγραφές των καταστημάτων.

2. όταν κάτι είναι φωτεινό, έχει πολύ φως γιατί φωτίζεται πολύ καλά (≠ σκοτεινός): Το εργαστήριο ζωγραφικής είναι μεγάλο και πολύ φωτεινό.

3. λέμε ότι κάποιος έχει φωτεινό μυαλό όταν έχει έξυπνες και πρωτότυπες ιδέες (= έξυπνος): Ήταν το πιο φωτεινό μυαλό στην τάξη μας, και έγινε σπουδαίος επιστήμονας.

4. όταν το πρόσωπό μας ή το χαμόγελό μας είναι φωτεινό, δείχνει χαρά και ικανοποίηση: Η φιλόξενη οικοδέσποινα μας υποδέχτηκε με ένα τεράστιο, φωτεινό χαμόγελο.

η **φωτιά** (της φωτιάς, των φωτιών) ΟΥΣ.:

1. η φωτιά είναι η ζέστη, το φως ή οι φλόγες που βγαίνουν από κάτι που καίγεται: Μαζέψαμε ξύλα για να ανάψουμε φωτιά. / Μόλις βράσει το κρέας, το κατεβάζετε από τη φωτιά.

2. όταν πιάνει φωτιά ένα κτίριο, ένα δάσος κτλ., αρχίζει να καίγεται και να καταστρέφεται (= πυρκαγιά): Κάποιοι ασυνείδητοι έβαλαν φωτιά στο δάσος.

3. όταν ζητάμε φωτιά, ζητάμε σπέρτα ή αναπτήρα για να ανάψουμε τσιγάρο: Μου δίνεις, σε παρακαλώ, τη φωτιά σου;

ΕΚΦΡ. ανάβω φωτιές, βάζω το χέρι μου στη φωτιά, παίζω με τη φωτιά, παίρνω φωτιά, ρίχνω λάδι στη φωτιά, φωτιά και λάβρα

φωτιά και λάβρα ΕΚΦΡ. (ΑΝΕΠΙΣ.):

1. έτσι λέμε την πολύ δυνατή ζέστη: Τι ζέστη είναι αυτή σήμερα, φωτιά και λάβρα!

2. λέμε ότι κάτι είναι φωτιά και λάβρα όταν είναι πάρα πολύ ακριβό: Φωτιά και λάβρα η βενζίνη τις τελευταίες μέρες.

φωτίζω (φώτισα), **φωτίζομαι** (φωτίστηκα, φωτισμένος) ΡΗΜ.:

1. όταν φωτίζουμε κάτι, ρίχνουμε πάνω του φως, το κάνουμε φωτεινό: Πάρε μαζί σου το φακό για να φωτίζεις το μονοπάτι. / Μια αστραπή φώτισε τον ουρανό.

2. λέμε ότι φωτίζουμε κάτι όταν δίνουμε περισσότερα στοιχεία για αυτό, για να μπορούν οι άλλοι να το καταλάβουν: Με τις μελέτες του φώτισε άγνωστες πλευρές της ελληνικής ιστορίας.

3. **φωτίζει** ΕΝΕΡΓ. 3^ο ΠΡ.: όταν φωτίζει, βγαίνει το πρώτο φως της ημέρας (= ξημερώνει, χαρά-

ζει): Ξυπνάει πολύ νωρίς το πρωί, πριν καλά καλά φωτίσει.

4. φωτίζει ΕΝΕΡΓ. 3^ο ΠΡ.: κάτι με φωτίζει όταν με κάνει να φαίνομαι πιο λαμπερός, χωρίς να βγάζει φως: *Τα χρωματιστά ρούχα φωτίζουν το πρόσωπό σου!*

5. φωτίζεται ΠΑΘ. 3^ο ΠΡ.: όταν κάτι φωτίζεται, παίρνει φως και γίνεται φωτεινό: *Τα βράδια η Ακρόπολη φωτίζεται με μεγάλους προβολείς.*

το **φωτιστικό** (του φωτιστικού, των φωτιστικών) ΟΥΣ.: το φωτιστικό είναι αντικείμενο που λειτουργεί με ηλεκτρικό ρεύμα και φωτίζει έναν κλειστό χώρο: *Το φωτιστικό του σαλονιού κρέμεται από την οροφή.*

το **φωτοαντίγραφο** (του φωτοαντίγραφου, των φωτοαντίγραφων) ΟΥΣ.: το φωτοαντίγραφο είναι η φωτοτυπία: *Μας μοίρασε φωτοαντίγραφα με ασκήσεις για το σπίτι.*

η **φωτοβολίδα** (της φωτοβολίδας, των φωτοβολίδων) ΟΥΣ.: η φωτοβολίδα είναι αντικείμενο που βγάζει δυνατό φως και το ρίχνουμε στον αέρα για να φωτίσει για λίγο μια περιοχή: *Οι φίλαθλοι εκτόξευσαν φωτοβολίδες και πυροτεχνήματα για να γιορτάσουν τη νίκη.*

η **φωτογραφία** (της φωτογραφίας, των φωτογραφιών) ΟΥΣ.:
1. η φωτογραφία είναι η εικόνα που βγάζουμε με μια ειδική μηχανή: *Τραβήξαμε πολλές φωτογραφίες στις διακοπές.*
2. η εικόνα που έχουμε βγάλει με ειδική μηχανή και την έχουμε τυπώσει σε χαρτί: *Ξεφύλλιζα το άλμπουμ με τις παλιές φωτογραφίες.*

φωτογραφίζω (φωτογράφισα), **φωτογραφίζομαι** (φωτογραφήθηκα, φωτογραφημένος) ΡΗΜ.:
1. όταν φωτογραφίζω κάτι ή κάποιον, βρίσκομαι απέναντί του και του βγάζω μια φωτογραφία: *Φωτογράφισα όλη την παρέα στην εκδρομή. / Όταν ταξιδεύει, του αρέσει να φωτογραφίζει κτίρια και μνημεία.*
2. λέμε ότι φωτογραφίζουμε κάποιον όταν δε λέμε το όνομά του, αλλά τον περιγράφουμε έτσι ώστε οι άλλοι να καταλαβαίνουν ότι είναι αυτός: *Όλοι οι μάρτυρες φωτογράφισαν το ίδιο άτομο ως δολοφόνο.*

ο **φωτογραφικός**, η **φωτογραφική**, το **φωτογραφικό** ΕΠΙΘ.: όταν κάτι είναι φωτογραφικό, έχει σχέση με τη φωτογραφία: *Άλλαξε το φιλμ στη φωτογραφική μηχανή. / Οι φωτογραφίες εκτυπώνονται σε ειδικό φωτογραφικό χαρτί.*

ο **φωτογράφος**, η **φωτογράφος** (του/της φωτογράφου, των φωτογράφων) ΟΥΣ.:
1. ο φωτογράφος είναι αυτός που το επάγγελμά του είναι να βγάζει φωτογραφίες: *Πήγε σε ένα φωτογράφο για να βγάλει φωτογραφίες για την ταυτότητα.*
2. φωτογράφο λέμε και αυτόν που βγάζει φωτογραφίες από χόμπι: *Ο φωτογράφος της παρέας μάς έδειξε τις φωτογραφίες που μας έβγαλε στην εκδρομή.*

το **φωτοστέφανο** (του φωτοστέφανου, των φωτοστέφανων) ΟΥΣ.: το φωτοστέφανο είναι ο φωτεινός κύκλος που είναι ζωγραφισμένος γύρω από το κεφάλι βασιλιάδων ή αγίων σε εικόνες, πίνακες κτλ.

η **φωτοτυπία** (της φωτοτυπίας, των φωτοτυπιών) ΟΥΣ.: η φωτοτυπία είναι το αντίγραφο μιας σελίδας που βγάζουμε με ειδικό μηχάνημα (= φωτοαντίγραφο): *Χρειάζοταν πολλά αντίγραφα του κειμένου και έβγαλε φωτοτυπίες.*

ο **φωτοτυπικός**, η **φωτοτυπική**, το **φωτοτυπικό** ΕΠΙΘ.: όταν κάτι είναι φωτοτυπικό, έχει σχέση με τη φωτοτυπία: *Το φωτοτυπικό μηχάνημα είναι απαραίτητη συσκευή σε κάθε βιβλιοθήκη.*